

GAZETA POLSKA W BRAZYLII

REDAKCJA
I ADMINISTRACJA
Rua Em. Perneta, 842
(dawniej Aquidaban)
Telefona 6-8-4
Przebiegła rocznik
W Brazylii 150000
W Argentynie 70000
W Urugwaju 10000
W Chile 10000
W Peru 10000
W Kolumbii 10000
W Ekwadorze 10000
W Wenezueli 10000
W Kuby 10000
W Meksyku 10000
W Argentynie 10000
W Chile 10000
W Peru 10000
W Kolumbii 10000
W Ekwadorze 10000
W Wenezueli 10000
W Kuby 10000
W Meksyku 10000

Adres na listy
i przesyłki
pionierów:
GAZETA
POLSKA
Cała poczta B
CORUBA - PERANA
Wydawca
Pawel Nikodem

NR 6

KURITYBA · S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 6 LUTEGO

ROK 1938

DYREKTOR: PIOTR OLIVEIRA SAPORSKI

Polska na oczach świata

W szwajcarskiej Genewie odbywa się setne z rzędu zebranie rady Ligi Narodów, która powstała z myśli amerykańskiego prezydenta Wilsona i ma utrzymać pokój między państwami świata. Gdy czytamy sprawozdania telegraficzne, jakie przynoszą wielkie dzienniki z bieżących posiedzeń Ligi, polskie serce zaczyna być żywiej, bo głos Rzeczypospolitej na tej arenie stał się doniosły. Niema dnia, aby depesze nie notowały polskich wystąpień w Lidze.

Polska zaczyna walczyć silnym głosem: „miejsce wśród sił”, „miejsce wśród potęg”.

Oto np. w ubiegłym tygodniu delegat polski wskazał błędy i niedomagania w pracy Komitetu Gospodarczego, jaki działa w tonie Ligi Narodów. Komitet ów ma za zadanie, stosownie do swej nazwy, czuwać nad gospodarnymi potrzebami państwa, a tymczasem prowadzi żywot beczelny, gubi się w cyfrach i zapycha nagromadzonymi n.aterialami.

Jeżeli Polka jest członkiem Ligi Narodów, to ma ona prawo oczekiwać, że Komitet Gospodarczy porzuci papierową robotę a zajmie się twórczą pracą. Polska jest krajem upokorzonym i tworzy ostoję pokoju w samym sercu kontynentu europejskiego, a dlatego ma obowiązek wskazać na swe potrzeby, pizez Komitet niedoceniane i pomijane. Jest to sprawa surowców i wiąże się z nimi ściśle potrzeba własnych kolonij zamorskich.

Ważny ten temat poruszył ostatnio również prezes gabinetu ministrów gen. Stawoj Składkowski, gdy przemawiał na posiedzeniu Komisji Finansowej sejm. Toczyły się akurat rozprawy nad modernym dziś zagadnieniem żydomskim.

W Polsce niema walk rasowych — stwierdził szef polskiego rządu — a istnieje tylko jedno zagadnienie: potęga i przeludnienie.

Polska jest krajem przeludnionym, a dlatego ciasnym dla jej obywateli. Jeśli rząd polski stara się o podniesienie stopy życiowej chłopca, to każdy zdrowo myślący łatwo spostrzeże, iż zamierzając jego nie są skiera, irowane przeciw żydom, i żydzi z innych krajów oddają niedźwiedzią przysługę ziomkom swym w Polsce, ilekroć razy wszczynają oszczerczą kampanię przeciw państwu polskiemu.

Na objaśnienie powyższych wywodów przytoczymy garść cyfr z zakresu handlu Polski ze światem, dostarczonych nam przez PAT.

Fakt, iż na przestrzeni pierwszych 10 miesięcy ub. r. bilans handlowy Polski przynosi około 60 miln. zł. deficytu, powodowany jest stosunkowo małą ekspansją eksportową na rynki krajów zamorskich, skąd Polska sprowadza stale kolosalne ilości towarów kolonialnych i innych. Podczas bowiem, gdy handel z krajami europejskimi w tym czasie dał Polsce przeszło 113 miln. zł. nadwyżki, to jednocześnie wymiana handlowa z krajami pozaeuropejskimi obciąża polski bilans deficytem w wysokości 173.239 tys. zł. i decyduje o ogólnym deficycie całego bilansu.

Jeżeli natomiast ujemne saldo przyniosła nam w omawianym okresie czasu wymiana handlowa z U. S. A. mimo niewątpliwych wypracowań w ostatnich latach, wyrażających się cyfrą przeszło 34 miln. zł. Prawie 33 miln. zł. deficytu dała wymiana z Indiami Bryt., nie całe 32 miln. zł. z Australią (eksport prawie nie istnieje), następnie wymiana handlowa z Argentyną przyniosła z górą 12 miln. zł. deficytu, mniej więcej tyleż z Indiami Holenderskimi, przeszło 7 miln. zł. deficytu dał w ciągu 10 miesięcy ub. r. handel z Egiptem, a ponad 8 miln. zł. z Brazylią. Nie wiele mniej: szła była nadwyżka importu z Nowej Zelandii i z Chiny.

Co słyhać w świecie?

— PISZE AUGUR KURITYBSKI —

Możliwość uznania podboju Etiopii

Możliwość uznania podboju Etiopii przez Włochy zdaje się zdobywać coraz większą popularność w Anglii. Twierdzą, iż Chamberlain zdołał przekonać innych ministrów, jak i Anthonyego Edena o konieczności dojścia do dobrych stosunków z Rzymem. Gdy Mussolini będzie miał zapewnioną zdobycz w Afryce, jego sposób zapatrywania się na ós Rzym — Berlin zmieni się gruntownie. Takie ukształtowanie, jak Niemcy, Włochy i Japonia nie jest bardzo naturalne i może otrzymać potężny cios. Mussolini jest politykiem realnym i na niego spada odpowiedzialność wprowadzenia w roku 1922-im Rosji Sowieckiej w sferę państw europejskich. Aż do roku 1935-go, Włochy popierały bardzo często Rosję. Włochy są dzisiaj narodem zadowolonym, który pragnie wykorzystywać zwycięstwo w Afryce i zagospodarować się w Cesarstwie, na którego zdobycie poświęciły wiele wysiłku i kursę pieniądzy. Z chwilą gdy Londyn i Paryż zagwarantują Włochom spokojne i pewne posiadanie afrykańskiej zdobyczy, Mussolini będzie wolał przyjaźń francusko-angielską, niż niepewne korzyści wynikające z porozumienia Rzym Berlin-Tokio. Gdy zaś zniknie zmora śródziemnomorska, Anglia

i Francja będą swobodnie, sze na Dalekim Wschodzie.

Stanowisko Roosevelta

Również i prezydent Roosevelt byłby gotów uznać podbój Abisynii przez Włochy. Uczyniłby to, gdyby wiedział, że taki akt zapewni spokój światowi. Byłoby to prawdziwe poświęcenie. Opinia publiczna Ameryki Północnej jest przeciwna ustrojowi faszystowskiemu a wroga polityce zaborczej Włoch w Afryce. Uznanie zdobyczy Włoch byłoby niepopularne wśród ludności i przeciwnicy polityczni Roosevelta nie omieszkaliby wykorzystać tego, jako broń w walce przeciw prezydentowi. Prezydent Roosevelt wielokrotnie oświadczał się przeciw użyciu siły w celu rozszerzenia posiadłości jakiegokolwiek kraju. Istnieją również zobowiązania i traktaty międzynarodowe, jak traktat Briand-Kellog, zabraniający wojna w celu zdobycia i deklaracja Lamasa, do której przystąpiły wszystkie państwa amerykańskie, za wyjątkiem Boliwii i Paragwaju, a stwierdzająca, że żadna zdobycz dokonana siłą nie będzie uznana przez rzeszone narody. Oprócz tego sprzeciwiają się użyciu podboju interesy Stanów Zjednoczonych na Dalekim Wschodzie. Gdyby rząd amerykański pozwolił na wyjątek odnośnie do Abisynii,

Japonia wymagałaby również takiego traktowania, w imię równości. Tak więc Mandżukuo i północne prowincje chińskie do stałyby się pod panowanie japońskie, za zgodą Stanów Zjednoczonych, co stanowiłoby zadmach przeciw tradycjom i zasadom uświęconym przez Amerykę Północną w swej polityce międzynarodowej.

Co słyhać w samej Abisynii

Dochodzą do Londynku wieści, o gwałtownych bitwach, toczących się w różnych punktach dawnego cesarstwa Etiopskiego. W prowincji Tigre, jeden z najmniejszych przywódców miejscowych, zbuntował się przeciw włochom i uwolnił całą prowincję od panowania włoskiego. Legacja abisyńska w Londynie utrzymuje, że wszelkie wysiłki włoskie, celem odebrania utraczonych pozycji były bezowocne. Podobno trzy bataliony erytryjskich dezertowały z całym uzbrojeniem przeszło do nieprzyjaciół. Również mieszkający w rejonie Godejam zżemali neutralność i wymordowali osiemnastu olicerów włoskich, których obecność była tamże dotychczas tolerowana. Podobno codziennie, trzydzieści aeroplanów włoskich bombarduje w odpowiedzi wsi i miasta obszernej prowincji Godejam. W końcu legacja abisyńska w Londynie utrzymuje, że w okolicach Gallega, Tezelas, Gode i Gudes, gallegacyjskie są panami sytuacji.

Ambasada włoska zaprzecza wieści, jakoby w ostatnich dwóch miesiącach miało poleć 6.000 żołnierzy włoskich, w walce z abisyńczykami. Prawdopodobnie wieści te są przesadzone, lecz wsi muszą mieć w każdym razie poważne trudności w utrzymaniu swego panowania w nowo podbitym kraju.

Nowy gabinet we Francji

Panowie George Bonnet, Leon Blum i Sarraut naprózno silił się by stworzyć nowy gabinet francuski. Wreszcie podjął się zadania sam Chautemps i zdołał skleić nowy gabinet wyłącznie z samych radykalnych socjalistów. Bonnet zostaje w gabinecie jako orientujący finansie publiczne, gdy teka finansów została powierzona Marchandowi. Tekę Spraw Zagranicznych pozostawia w ręku Lwona Delbosa, który pracuje nad skoordynowaniem wszystkich sił przemysłowych, na wypadek wojny.

Nowy gabinet jest bardziej szarmonizowany, niż poprzedni i pomimo że powstał z ram Frontu Ludowego jest mniej od niego zawisły i zdaje się, że nie zamierza czynić ustępstw ni socjalistom, ni komunistom. Możliwie, że przyjdzie nawet do walk między socjalistami a komunistami, lecz i tak nowy rząd francuski może liczyć na większość głosów Izby.

Rosja po posiedzeniu Sowietów

Zakończyły się posiedzenia najwyższego Sowietu i wybrani zostali komisarze. Litwinów i Woroszyłow zatrzymują swoje teki. Prezesem Rady Komisarzy Ludowych został wybrany Mołotow. Zdaje się, że czyska dochodzi do końca. Po rozstrzelaniu dwóch tysięcy dygnitarzy sowieckich, a uwięzieniu dziesięciu tysięcy, centra komunistyczne otrzymały rozkaz wstrzymania masowe procesy. W każdym wypadku ma być przeprowadzone osobiste śledztwo. Mała radość, czy kto zostanie rozstrzelany masowo, czy indywidualnie. Zapewnie skazaniec pozna się na tego rodzaju do-

FABRYKA AMUNICJI WE WŁOSZECH WYLECIAŁA W POWIETRZE

W odległości 60 km. od Rzymu, w mieście Segni nastąpił straszliwy wybuch w fabryce amunicji — tak silny, że w promieniu 5 kilometrów powylaływały wszystkie szyby z okien, a sam huk był słyszany na 25 mil kilometrów. Wybuchów było kilka, co ja-

kiś czas. Liczba rannych i zabitych idzie w setki ludzi, nie możemy jeszcze ściśle określić. Szkody wynoszą około 40 milionów lirów. Na miejsce katastrofy przyjechał król Wiktor Emanuel i przyjął rząd Mussolini.

Z DALEKIEGO WSCHODU

Gwałty japońskie

W Nankinie toczą się rozmowy między władzami japońskimi a konsulem Stanów Zjednoczonych, panem Alisonem, w sprawie gwałtów dokonanych przez żołnierzy japońskich, którzy wtargnęli do sklepów, własności różnych cudzoziemców i dopuścili się tam gwałtów.

Chińczycy aresztują żydów

Działalność organizacji żydowskich w Chinach wpadła w oko tamtejszych władz. Policja chińska uwięziła dwóch żydów, zamieszkałych w koncesji brytyjskiej w Tientsinie. Jeden jest to żyd litewski Enzer, a drugi rosyjski emigrant Platynowicz. Pierwszy jest prezesem a drugi doradcą T-wa Żydowskiego. Policja chińska żądała od uwięzionych, by wyłomaczyli się z działalności organizacji żydowskich w Chinach.

brodziejstwie. Rosja zamierza odmówić egzekwatur wielu konsulatami. Naturalnie, że polskie, niemieckie i japońskie konsulatory padną pastwą.

Bitwa pod Tak-Wan-Szan

Donoszą z chińskich źródeł, że toczy się zacięta bitwa pod Tak-Wan-Szan, w pobliżu Wu-Hu. Wzgórza są obsadzone przez japońską artylerię. Komenda wojsk centralnego rządu chińskiego nakazała ogólną ofensywę, systemem wojny podjazdowej, w prowincji Sui Juan, chcąc zmusić japończyków do odwrotu i powstrzymać posyłanie posiłków japońskich do Sang-Hai.

Zbliżają się do Tsinling

Przednia straż wojsk chińskich, maszerujących na miasto Tsinling, znajduje się o sześć mil odległości od swego celu. Chińczycy zamierzają zaatakować miasto z trzech stron. Japończycy, odebrawszy napór chińczykom Lung Wang Miao, starali się przeprawić się przez rzekę Wei, pod gwałtownym ogniem karabinów maszynowych, przyczem ponieśli poważne straty pod Szuan-Szaen, które to miasto chińczycy otoczyli ze wszystkich stron.

Chińczycy bronią się zaciekle, zacieklą wojnę podjazdową.

Obserwatorzy wojskowi twierdzą że kolumna japońska, maszerująca wzdłuż wielkiego kanału, rzeki Jang-Tse-Kiang nie zrobiła od dziesięciu dni żadnego postępu. Tak chińczycy, jak i japończycy posyłają posiłki na front, koło Suchowa, gdzie należy się spodziewać w tych dniach wielkiej bitwy.

Nankin bombardowany

Dwanaście chińskich aeroplanów, dokonano najazdu na Nankin. Baterie przeciwlotnicze zestrzeliły jeden aparat chiński, a myśliwskie aeroplany japońskie zestrzeliły dwa nieprzyjacielskie aeroplany. Chińczycy rzucili kilka bomb na skład benzyny, lecz pociski nie wyrzuciły szkody w żywotach ludzkich.

Blokada wybrzeży chińskich

Władze wojskowe japońskie starają się uniemożliwić żeglugę chińską. Ze statków wojennych wystano kilka oddziałów marynary, w pobliżu portu Julinkan. W porcie znajdowało się wiele statków i łodzi chińskich, które przywitały japońskich marynarzy gwałtownym ogniem, zmuszając ich do odwrotu. Ambasador francuski Arsen Henry żądał w sprawie tego ataku wyjaśnienia. Wice-minister japoński Harinusi zapewnił ambasadora Henrygo, że atak ten był jedyną skierowaną przeciw chińczykom.

Z Hiszpanii

Angielski Urząd Zagraniczny został poinformowany, że trybunał wojskowy narodowy skazał na śmierć członków byłego rządu baskijskiego i że egzekucja została natychmiastowo dokonana. Rząd angielski polecił swemu agentowi, by natychmiast sprawdził tę pogłoskę.

Okręt angielski „Shearrest”, który wyładował węgiel w Gibraltarze a następnie zdołał do jednego z portów hiszpańskich, został zatrzymany przez narodową szalupę wojenną, która żądała, by powrócił do angielskiego portu. Kapitan statku nie chciał się zgodzić na takie żądanie i zawezwał przez radio pomocy okrętów wojennych angielskich, znajdujących się w pobliżu. Prawie natychmiastowo pojawił się kontrtorpedowiec „Bo-reas”, który wymienił sygnały z szalupą narodową. Zatrzymamy statek popłynął tam, gdzie zamierzał.

Lotnicy hiszpańscy bombardowali Walencję, zabijając 125, a raniąc 208 osób.

Pod Terulem walka trwa w dalszym ciągu. Czerwoni, korzystając z ciemności nocnych obszarych pozycji frankistów w Singrze, napadli na nie z tyłu, z siłami 20-krotnie przewyższającymi obrońców pozycji. Wyjąta się zacięta walka, trwająca prawie cały dzień. Narodowcom przyszły posiłki i czerwoni zostali odparci ponosząc poważne straty. Gdyby czerwoni byli zajęli Singrę, byłiby przerwali komunikację pomiędzy pozycjami frankistów pod Terulem, a Saragossą.

Zmiany w rządzie parańskim

Dekret interwentora pana Ma-noela Ribasa z dn. 31.1 zarządził szereg zmian na naczelnych stanowiskach w administracji stanowej. Po dr. Carlosie Heilerze objął prefekturę dotychczasowy sekretarz spraw wewnętrznych dr. Oscar Borges, a na jego miejsce mianowany został adwokat dr. João de Oliveira Franco. Dyrektorem Ychowania po dr. Gasparze Velloso i Francisco Leite, który urząd ten sprawował tylko tymczasowo, objął adwokat dr. Hostilio Cesar de Araujo, były dyrektor dziennika „Diario da Tarde”.

Teraz! Domagajcie się w każdej restauracji i wogóle wszędzie najsmaczniejszego piwa „ATLANTICA EXTRA” ze stodu polskiego z największego Browaru „ATLANTYKA” Av. Iguassú nr. 153 --- Telefon 790 lub 791

Zapamiętaj

dobrze ten znak

Jest to godło znanej i cudownej maści!

Pomada Minancora

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĄ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmarcia Cruz w Awaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdołał być usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem ranę, zadaawaną od 9 lat. Były setki podobnych wyleczeń.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwą POMADĄ MINANCORA nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzucając naśladowstwa! Żądajcie tylko MINANCORĘ prawdziwej, w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupnie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora”, Joinville

Z São Paulo i Rio

Sekcja Administracyjna „Gazety Polskiej w Brazylii” w Stanie S. Paulo pod kierownictwem p. J. M. HOLESKIEGO
Rua Jaguaribe, 166 — Telefon 5.5698

Ślub

W dniu 22-go stycznia 1938 r. w kościele pocieszenia (Consolação) w S. Paulo, został pobłogosławiony nowy związek małżeński p. Władysława Spoganicza, syna znanego, działacza społecznego p. Stanisława Spoganicza w Florianópolis, z panną Eugenią Nowicką, córką znanego Nowickich.

Szczęść Boże Młodej Parze!
J. M. Holeski.

Straszliwy dramat rodzinny

Miasto Pirassuntunga, w stanie S. Paulo, zostało wstrząśnięte straszliwym dramatem rodzinnym. Eurico Pereira udzielił gościnności w domu swym zięciowi Manoelowi de Oliveira, właścicielowi majątku ziemskiego, liczącemu lat 32 i swej córce, 28-letniej Flavii de Oliveira. Między młodym małżeństwem panowała stosunki przykładowa zgoda a stosunki Manuela z rodziną żony były zawsze jak najprzyjaźniejsze. W tych dniach Manoel, po krótkiej rozmowie z żoną, zastrzelił ją pięcioma strzałami z rewolweru. Żona Eurica, usłyszawszy strzały wpadła do pokoju, lecz zostając spiorunowana kulą rewolwerową, Siostra Flavii 18-letnia Lucja, która również weszła do pokoju, zobaczyła co się dzieje podzieliła los innych ofiar Manuela. Jeden z jego szwagrow Octavio, 22-letni młodzieniec wpadł do pokoju, gdzie rozgrywała się straszliwa tragedia i padł ciężko ranny kulą w szyję. Manuel oczekiwał jeszcze chwili, skierował więc rewolwer ku swej własnej głowie i padł z roztrzęsianą czaszką na podłogę pokoju, gdzie leżała bezwładnie ciałą jego ofiar. Pogrzeb zabójcy, jak i wymordowanej przez niego rodziny odbył się najazutem. Śledztwo wyjaśniło tajemnicę tej niezrozumiałej zbrodni. Należy przypuszczać, że Manoel działał pod wpływem nagłego obłądka.

Otwarcie Trybunału Przysięgłych

Pod przewodnictwem dra Joaquimina Manuela da Silva zostały otwarte prace Trybunału Przysięgłych.

Pożyczka na tegoroczne przychody

Sekretarz stanowy Skarbu dokonał operacji finansowej z miejscowymi bankami, które udzielił stanowi pożyczki w wysokości 100 tysięcy kontów, w formie zaliczki na tegoroczny przychód.

Smierć pod gruzami

Przy ulicy Gregorio Serrão zawałił się budynek, znajdujący się w budowie. Dozorca pracy znajdował się w budynku rozmawiając z kilku przyjaciółmi. Straż dobiła uprzednio gruzu i straż obdobyła z pod rumowiska obecnych. Jeden z nich jedynie stracił życie. W ręku trupa znajdowała się jeszcze gitara. Widocznie grał i śpiewał, gdy nagła śmierć przerwała mu rozrywkę.

Pomoc muncypium na rozrywki karnawalowe

Prezydent miasta S. Paulo otworzył kredyt w wysokości 500 kon-

tów, celem pomocy w rozrywkach karnawalowych. Suma ta będzie przeważnie wydana na dekoracje Teatru Muncypalnego, w którym odbędzie się tradycyjny bal oficjalny.

Konfiskata Mięsa

Policja sanitarna skonfiskowała obrotu mięsa, które spowodowało rozkład nie nadawało się do spożycia. Ilość tego mięsa wynosiła 30.000 kg. Zniszczenie tak wielkiego zapasu mięsa spowodowało chwilowy niedostatek tego artykułu na rynku żywnościowym.

Rio

Włoska Eskadra lotnicza.

Zbity tłum ludzi oczekiwał na lotnisku Campo dos Afonsos, 26-go ub. m. przylot dos Eskadry polietnicznej włoskiej, złożonej z trzech potężnych trójmotorów-czerwonych wojennych. Należą one do sławnej eskadry „zielonych sznurów”, która szerzyła spustoszenia w czasie wojny włosko-etiopskiej, wśród abisyńczyków. W Hiszpanii, eskadra ta zapisała się krwawo w pamięci mieszkańców czerwonej części półwyspu Iberyjskiego. Eskadrę dowodzi pułkownik lotnik Atilio Bisco. Jeden z aparatów jest pilotowany przez porucznika Brunona Mussoliniego, syna dyktatora Włoch.

Droga przebyta przez aeroplany z Guidonii, miasta lotniczego we Włoszech, ponad morzem Śródziemnym, pustynią Saharą i Atlantykiem wynosi 5.500 kilometrów i została przebyta w przeciągu 22 godzin i 55 minut. Platowce pochodzą z fabryki „Sanvoia” i są zaopatrzone każdy w trzy motory „Plaggio” o sile 750 H. P., mogą rozwinać szybkość od 458 do 565 kilometrów na godzinę. Lot z Guidonii do Rio de Janeiro został odbyty z prędkością 250-ku metrów na godzinę. Celem tej wyprawy jest zapoznanie się lotników włoskich z warunkami powietrznymi nad Atlantykiem, gdyż Mussolini zamierza stworzyć linię pasażerską

pocztową łączącą Włochy z Ameryką Południową. Możliwa jest rzeczą, iż eskadra „zielonych sznurów” poleci jeszcze do Buenos Aires.

Produkcja kopalni S. Jeronymo

W kopalniach S. Jeronymo, rozbito ubiegłego roku 60.522 tony węgla kamiennego.

Oswaldo Aranha wrócił do Stanów Zjednoczonych

W czasie rocznego bankietu Klubu Uniwersyteckiego, w którym goście ambasador Oswaldo Aranha i dziennikarz północno amerykański Colleg, ambasador brazylijski w Waszyngtonie oświadczył, że nie zamierza więcej powrócić do Stanów Zjednoczonych.

Nowy „Święty”.

Ukazał się nowy współzawodnik „Świętego” Lourença. Jest nim niejaki Chico, który objawił się w Alagoas, w miejscowości Engenho de Paredão, w municypium Vigon. Towarzyszy mu sfanatyzowanych kabokłów utrzymujących, że Chico uzdrawia chorych, robi cuda i jest wcieleniem księdza Cicerona.

Próbą zrogozem

Dokonano próby z gazem, aparatem, wytwarzającym gaz z węgla kamiennego lub drzewa, a służącym do popędzania motorów. Cena przejazdu z Rio de Janeiro do Petropolis, przy użyciu aparatu wynosiła 6\$000 to znaczy 1/5 ceny gazoliny, potrzebnej do takiego przejazdu. W odległych miejscowościach, gdzie cena drzewa i węgla jest tańsza a gazoliny znacznie droższa, różnica w przejeździe będzie jeszcze większa.

Nowe prawa emigracyjne

Komisja, której powierzono zadanie opracowania nowego prawa emigracyjnego i wydalania cudzoziemców z terytorium narodowego, zbiera się codziennie w pałacu Itamaraty. Zdaje się, że projekt prawa będzie opracowany do końca miesiąca lutego, gdyż członkowie komisji Dulphe Pinheiro Machado i João Carlos Maniz wyjadą do Europy, gdzie mają przedstawić Brazylię na międzynarodowym kongresie, mającym rozstrząsać sprawy kolonizacji i emigracji.

Uwięzienie dziennikarza

Został uwięziony w Blumenau, dziennikarz Achilles Bolsini, który publikował pewien wspaniały, przeciwstawiający się kampanii unarodowienia prowadzonej obecnie intensywnie w Brazylii.

Napadnięty przez piranie

Donoszą ze stanu Ceará, że pewien kupiec, nazw. Raimundo Cavalcante da Silva, w czasie gdy zajął kąpiel w jeziorze, został napadnięty przez stado żarłoczych ryb, zwanych piraniami. Rybacy zdolali wyciągnąć nieszczęsnego z wody, lecz krwiożercze stworzenia sporządziły w jednej chwili swą ofiarę w ten sposób, iż musieli przewieźć Raimunda do pobliskiego szpitala, gdzie lekarz dokonał amputacji członków obciążonych przez ryby z mięsa. Stan nieszczęśliwego jest beznadziejny.

Formalna bitwa z fanatykami

Policja pernambukańska, dowodzona przez kapitana Epitacia Queiroza przeżyła w municypium Casa Nova, leżącym w Bahii formalną bitwę z fanatykami, dowodzonymi przez „świętego” Joségo Lourença. Bitwa trwała 42 godzin. Fanatycy utracili 140-u ludzi w zabitych, a wielu z nich odniosło rany. Policja ma pięciu żołnierzy zabitych, a piętnastu rannych. Herszt bandy „świętego” José Lourença, pomimo że ranny, zdolał uciec z

resztą towarzyszy. Z Fortalezy odleciał aeroplan, zaopatrzony w dwa karabiny maszynowe, by wziąć udział w akcji prześladowania rozbitej bandy.

Ludożerca

Zdarzył się w Montes Claros niemy wypadek. Spłonął tam skład garoliny. W czasie pożaru zginęło dwóch ludzi, którzy upiekli się doszczętnie w ogniu. Gdy wyciągnięto trupy z ognia, pewien człowiek korzystając ze zamieszania wyciął sobie potężny kawałek mięsa z trupa, które spożywał z całym spokojem. Przytłapani oświadczył, że mięso takie jest niezwykle smaczne. Ludożerca jest biały, mazuje się José Fogaista i jest woznicą z zawodu.

Uwięzieni w Boa Vista do Erechim

Zostało uwięzionych w Boa Vista do Erechim wiele osób, podejrzanych o działalność integralistyczną. Łącznikiem pomiędzy integralistami był niejaki Walter Franke, którego ustawicznie podroże zwróciły uwagę władz policyjnych. Również uwięziono 20-u żołnierzy, z kompanii zmortyzowanej wojska, stacjonowanej w tamtej miejscowości. Żołnierze znaleźli się pod podejrzeniem, że zostali wciągnięci w zakazane związki. Po przesłuchaniu wypuszczono ich na wolność, oprócz dwóch, którzy zostali odsłani do Passo Fundo, gdyż ściążyły na nich ważne poszlaki.

Dr. E. Tempiski

LEKARZ

Pierwszy asystent 2-go Oddziału Kliniki Wewnętrznej Uniwersytetu Paranańskiego. Był hospitant Szpitali polskich. Specjalność: choroby serca i płuc. Klinika ogólna. Choroby skórne. Leczenie ran i zylaków przez najnowsze metody. Konsultorium: — Farmacia Guaira. Tel. 675 rua Marechal Floriano 740 — Kurytyba. Od godz. 10 do 12 i od 5. Rezydencja: — rua There Christina 98. Tel. 46. Przyjmuje wezwania w dzień i w nocy

Dr. Nilo Cechella

LEKARZ OPERATOR

Z dyplomem Fakultetu Medycznego Uniwersytetu w Porto Alegre. — Lekarz oddziału chirurgicznego szpitala Santa Casa de Misericordia

Operacje, porody, choroby kobiece, klinika ogólna

Przyjmuje we własnej rezydencji

GUARANY RGrS.

A RUSSIA AMEAÇA O MUNDO CIVILISADO

Comunicado do Serviço de Divulgação da Polícia do Rio de Janeiro

O General Rydz-Śmigły, Chefe do Estado Maior do Exército Polonês, acaba de conceder uma entrevista coletiva aos representantes dos grandes órgãos de imprensa da Europa sobre o perigo de uma guerra mundial, provocada pela Rússia.

O aludido militar, em suas declarações, afirmou que, contrariamente ao que parece, a U. R. S. S. representa, principalmente para os países europeus, uma ameaça de carácter belico, tão grande e tão iminente, que é mais perigosa mesmo, que a infiltração de seu credo.

Após algumas conciderações preliminares, o Chefe do E. M. E. polonês, asseverou, textualmente:

— Pelo decreto de Stalin, assinado em 11 de Agosto de 1937, a União Soviética fixou entre 18 e 13 anos, a idade para o serviço militar. Essa medida será posta em pratica a partir de Junho de 1938, e estender-se-á, pelo espaço de quatro anos.

Durante esse tempo, e como resultado da aludida determinação, o exercito russo ficará aumentado consideravelmente, pois que os recrutados serão em numero muito maior.

Já em 1932, o armamento russo foi grandemente ampliado e modernizado. Posteriormente, em 1935, e conforme a opinião dos adidos militares estrangeiros, o

efetivo do exercito Vermelho era de 562 mil homens. Essa estatística, mais tarde, foi retificada pelo falecido marechal Tuchaczewski, commissario do povo, da guerra, que adiantou contar a tropa sob seu comando com 900 mil homens, armados com todos os requisitos da arte belica moderna e de maneira até superflua. Mês após mês, e em consequência de outra medida do Governo Russo, o mencionado marechal apresentava outra estatística, na qual o efetivo do exercito Vermelho subia, exatamete, a 1 milhão e 500 mil homens, e fazia notar ainda, a motorisação de varios corpos.

As declarações acima nunca foram desmentidas pelo Governo Sovietico, que, de sua parte, as ratificou em 24 de Outubro de 1936, anunciando estar votada, no orçamento, uma verba de 14.000 milhões de rublos, para a manutenção da tropa, no decorrer do ano seguinte.

A seguir, e depois de mais esclarecimentos sobre a posição do exercito russo, concluiu o General Rydz-Śmigły: — Os verdadeiros objetivos dos grandes aumentos dos efetivos e armamento do exercito russo não são de ordem politica. E, nem se compreenderia uma força tão numerosa para manter a ordem interna de um país que vive amórdaçado por uma também poderosa policia secreta — a G. P. U.

O que a Russia prepara, isso sim, é uma deflagração mundial, unica oportunidade que lhe facilitará a implantação, em outros países, de seu regime.

Mas o mundo civilisado está alerta, e saberá responder, subjugando, em seu inicio, qualquer tentativa do Governo Comunista.

CENY TARGOWE W KURYTYBIE

Cukier biały rafin.	kilo	1\$300
„ „ zwycz.	„	1\$200
„ „ mulat.	„	1\$000
Kawa mielona 1-a	„	3\$000
Herva-matte	„	1\$200
Ryż biały agulha	kilo	1\$800
„ „ zwycz.	„	1\$200 do 1\$500
Grasch okragly	„	300 do 1\$000
Fasola czarna	„ nowa	\$700
„ „ paulista	„	\$500
Mąka pszenna Lili	worek	64\$000
Mąka pszenna	kilo	1\$600
„ kukurydziana	„	1\$500
„ manjokowa	„	600 do \$900
Araruta	„	2\$800
Maso bez soli	„	9\$000
„ z Blumenau	„	9\$000
Mięso wieprzowe	„	4\$000
„ wołowe	„	2\$000
Stonina	„	5\$000
Smalec	„	\$4200
Bacalhao	„	5\$000
Wosk	„	8\$000
Chmiel 100 gr.	paczka	1\$200
Cazolina	lata	33\$000
Nafta	„	27\$000
Oliwa Bertoli	„	14\$000
Oliwa Sol Levante	„	4\$500
Herbata Lipton	„	7\$800
Wódka	butelka	2\$000
Wino czerwone	butelka	1\$500
Fasola czarna nowa	kałg.	45\$000
Jaja tuzin	„	2\$200
Cebula nowa	aroba	4\$000
Kartofle nowe	kal.	4\$000

CZARNA KSIĘGA

Kto jeszcze zwleka z uiszczeniem prenumeraty za rok 1937 — ten szkodzi piśmie i reszcie Czytelników — a jeśli nie uiszcza należności w krótkim czasie, gotów ujrzeć swoje imię i nazwisko na tym miejscu.
Oby „Czarna Księga” pozostała pusta!

GDYNIA-AMERYKA

Linje Żeglugowe S. A.

Linja Południowo - Amerykańska

LAMPOR & HOLT LINE — Rio de Janeiro

Komunikacja na naszej polskiej linii okrętowej odbywa się regularnie polskimi okrętami:

Pułaski i Kościuszko

ROZKŁAD JAZDY JEST NASTĘPUJĄCY:

Z POLSKI DO AMERYKI POŁUDNIOWEJ

	KOŚCIUSZKO	PULASKI	KOŚCIUSZKO	PULASKI
Odjazd z Gdyni dnia				
Przyjazd do Kiel Holtenau	23-2	22-3	27-4	27-4
Dakar	24-2	23-3	28-4	28-4
Przyjazd do Rio dnia	5-3	1-4	7-5	7-5
Przyjazd do Santos	10-2	14-3	11-4	16-5
Przyjazd do Rio Grande	11-2	15-3	12-4	17-5
Przyjazd do Montevideo	13-2	17-3	14-4	19-5
Przyjazd do Buenos Aires	14-2	18-3	15-4	20-5
	15-2	19-3	16-4	21-5

ODJAZD DO GDYNI

	KOŚCIUSZKO	PULASKI	KOŚCIUSZKO	PULASKI
Odjazd z Buenos Aires	19-2	24-3	21-4	26-5
Przyjazd do Santos	23-2	28-3	25-4	30-5
Przyjazd do Rio de Janeiro	24-2	29-3	26-4	31-5
Przyjazd do Victori	25-2	30-3	27-4	1-6
Dakar	6-3	7-4	6-5	9-6
Przyjazd do Boulogne Sur Mer	14-3	15-4	14-5	17-6
Przyjazd do Kiel	15-3	17-4	15-5	19-6
Przyjazd do Gdyni	16-3	18-4	16-5	20-6

Informacje i sprzedaż kart okrętowych z Polski i do Polski uskuteczniają:

ODDZIAŁY SYNDYKATU EMIGRACYJNEGO W WARSZAWIE:

AGENCJA POLONEZA DE VIAGENS — Av. Rio Branco, 19 A

RIO DE JANEIRO

AG. POLONEZA DE VIAGENS Rua Libero Badaró, 561 2-a sobreloja

tel. 2-3551 SÃO PAULO

ORAZ AGENCJE:

FIRMA „PARANPOL“ (EMILIANO & MAZUREK) — Pr. Santos Andra-

de 43 Caixa Postal III — Telefon 1-7-6-1 — KURYTYBA

L. WILKOSZYNSKI — Rua Siqueira Campos 1170 — Caixa Postal, 166

PORTO ALEGRE

PETROLINA
MINANCORA

Niezawodna przy łupieniu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabistymi i perfumuje je.

Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych

we wszystkich aptekach i drogeriach

Wyrób Lab. „Minancora” w Joinville

NATURALIZACJA

i arty wezwania na przybycie do Brazylii

Wyrabia je w najkrótszym czasie

Dr. J. Gelbert

Rua Pedro Ivo nr. 211 Kurytyba

MÓWIMY PO POLSKU

BÓL PIERSI

REUMATYZM

BÓL ZĘBÓW

NEURALGJA

ZACIECIA, SKALECZENIA

BÓL USZU

KŁUCIE

ŚWIEŻE RANY

STO
Helena

KS. ANTONI BIAŁOWĄS

Historia na gorąco

O kolonii Zakopane

Zakopane jest najmłodszą z kolonii, naszych w Paranie gdyż liczy dopiero pół roku życia. Jako datę narodzin Zakopanego stawiamy dzień przybycia pierwszego kolonisty p. Aleksandra Kozłowskiego, tj. 22 lipca 1937 roku.

Położenie i nazwa

Teren kolonizacyjny znajduje się na wybrzeżu parańskim w granicach municypium Guaratuba i obejmuje, w swoim założeniu, wszystkie zdadne do zamieszkania grunta. Wymienione municypium jest dotychczas prawie bezludne. Jest to jedyny wypadek na litoralu brazylijskim, a powodem tego był wyłącznie brak jakichkolwiek dróg, stąd żadna kolonizacja nie mogła się tu dotychczas rozwinąć. Grunta stanowią własność różnych fazenderów i mają być, w miarę postępu kolonizacji, wykupywane. Obecnie rozsprzedaje się pierwszą od granicy S. Catarina fazendę p. Piotra Oliveira Saporskigo, położoną po obydwu stronach nowej szosy i rzeki São João.

Od strony zachodniej malownicza ściana gór Serra do Mar, na wierzchu których ciągną się już kłady. Po drugiej stronie majestatyczna góra nadmorska

Araraquara — nasz Giewont. Przepięknie widoki na okalające góry zdecydowały o nadaniu nazwy.

Co do samej nazwy Zakopane, chcąc na tym miejscu wyjaśnić tym wszystkim, którzy o Zakopanem w Polsce mało, albo wcale nie słyszeli, że jest ono jedną z najstarszych stacji klimatycznych w Europie, znane szeroko poza granicami Polski i odwiedzane tłumnie przez kuraszki i turysty swoich i obcych. Zakopane nazywają też zimową stolicą Polski. Parańskie Zakopane jest wzniesione ponad poziom morza od 150 m. i wzniesienie się zwiększa w miarę posuwania się w kierunku Kurytyby.

Wielkość obszaru zdanego do osadnictwa oblicza się na 20.000 akierów (50.000 ha). Najlepiej uzmysłowić położenie terenów Zakopanego specjalną klisza orientacyjna, którą umieszczamy obok.

Las — gleba

Te en w zupełności pokryty lasem dziewiczym, zawierającym około 60 gatunków drzew użytkowych. Na pierwsze miejsce wybija się: canela preta, peroba, cedro, ipé, uruquerana, maniat, araca, jacaranda, cangerana i podobne. Roślinność charakteryzująca glebę: palmity, figueira, cacheta,

curtissa (maria mole) i inne, których nazw jeszcze nie zdołałem się nauczyć i zapamiętać, a świadczące o bardzo silnej glebie. Drzewostan stanowi ogromne bogactwo.

Ziemia — to różnic kolorów glina ze sporą domieszką piasku — w podglebiu luźny kamień granitowy. Wskutek tego doskonale przepuszcza wodę, tak że bezpośrednio i po największym deszczu można w polu pracować. Przynajmniej połowa gruntów to równiny, wogóle niema ostrych stoków, stąd dużo ziemi zdadnej do uprawy mechanicznej a więc bardzo cennej.

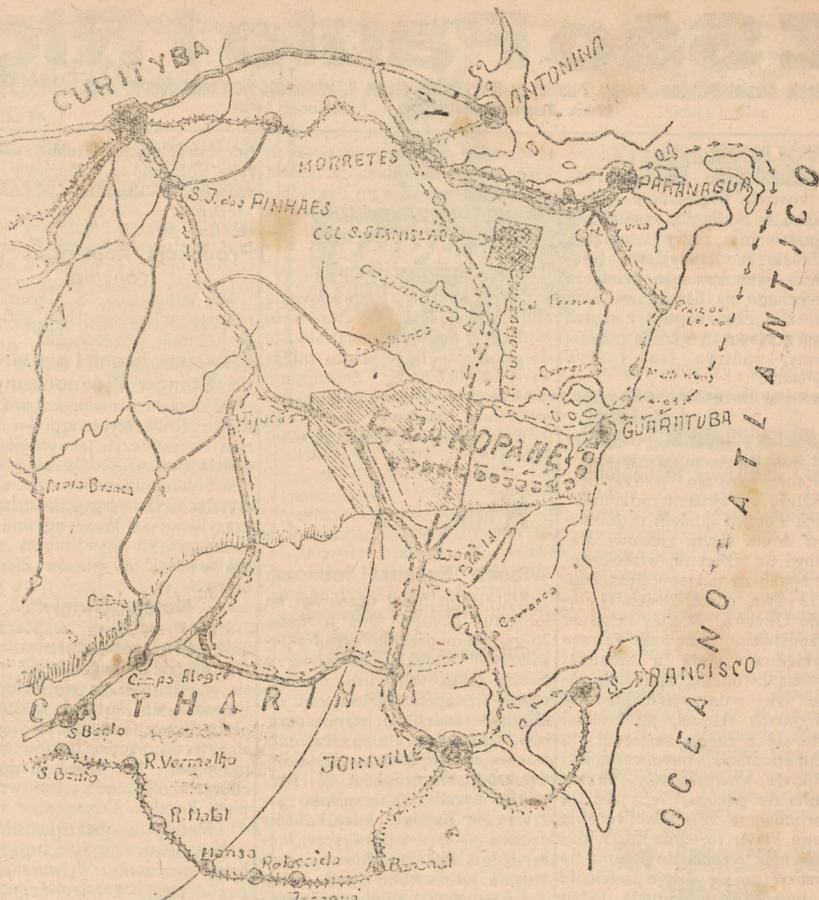
Co się rodzi?

Ponieważ nasza kolonizacja jest młodziutka, dlatego nie można jeszcze zademonstrować większych plantacji. Na podstawie jednak dotychczasowych obserwacji można śmiało powiedzieć, że uda się tu wszystko, także każdy kierunek gospodarstwa jest tu możliwy do zastosowania.

Ubiegłej zimy znaleźliśmy batatę po 3,5 i 3,8 kg. sztuka z całą plejadą drobniejszych barchorów pod krzakiem. Po odejściu pewnego człowieka leśnego znaleźliśmy na jego „gospodarstwie“ kary po 8-9 kg. sztuka. Aipim dwuletnie trudno jest ręcznie wyrwać i zdarzył się wypadek 23 kg. korzenia.

Kukurudza, sadzona w styczniu ub. roku, dała ładny zbiór ziarna, a obecne plantacje nowych już kolonistów, przedstawiają się okazale, z tą tylko wadą, że sadzona za gęsto.

(C. d. n.)

Mapka wschodniej części Parany, uwidoczniająca znakomite położenie Zakopanego

Ze świata

Wpływ faszystów na Amerykę Hiszpańską

Stery rządzące Ameryki Północnej są zenipokojone wzrastającym wpływem faszystów na państwa Ameryki Południowej. Nicaragua zakupiła we Włoszech pięćset ton amunicji, to samo uczynił niedawno Equador, a Paragwaj zamówił również aeroplany we Włoszech. Subwencje, których Włochy i Niemcy udzielają stajom nadawczym i różnym dziennikom Ameryki Południowej zaniepokoiły Waszyngton, który uważa taką propagandę za zbyt szkodliwą.

Manifestacje przeciw Japonii w Anglii

W Cambridge studenci uniwersytetu urządzili pochód, zwołując rząd i naród angielski, by został wprowadzony bojkot towarów japońskich. Studenci nieśli liczne transparenty, na których widniały napisy: „Wspomóżcie naród chiński“, „Bojkotujcie produkty japońskie“, „Nie pozwólcie, by za wasze pieniądze japończycy kupowali bomby“, „Pieniądże wydane na trzy pary pończoch służą japończykom na zakup o bomby rzucanej na miasta chińskie“.

Z Paryża do Buenos Aires w 3 dniach

W krótkim czasie francuska kompania lotnicza Air France rozpoczęła transport pasażerów z Paryża do Ameryki Południowej. Studia przygotowawcze trwały równo 15 lat. Przelot z Paryża do Buenos Aires będzie trwał trzy dni.

Przeciw Nazizmowi

Przeciwnicy nazizmu pracują nad urzeczywienieniem bojkotu pawilonu niemieckiego, na światowej wystawie, która odbędzie się w roku 1939 w N. Jorku. Wrogowie hitlerystów zebraли pół miliona dolarów, na wzniesienie na wystawie „Izby Okropności“. W tym pawilonie mają być wystawione dokumenty, wydobywane na światło dzienne wszelkie gwałty i zbrodnie, których dopuścili się nazisci.

Irlandia zbioru się

Wobec nieudanej ugody angielsko-irlandzkiej, de Walera postanowił podnieść znacznie stan wojska Wolnego Państwa i zorganizować obronę powietrzną.

Zbrojenia amerykańskie

Stany Zjednoczone spodziewają się, iż do 1940 roku, będą posiadały najpotężniejsze lotnictwo świata. Oliczalnie Ameryka nie bierze udziału w wysiłku zbrojenia się, lecz jest rzeczą wiadomą, że wojsko i flota amerykańskie wzmacniają nieustannie swe lotnictwo. Wojsko zamierza zbudować do czerwca 1940 roku 2320 aeroplanów bojowych, do roku 1940 Stany Zjednoczone będą rozporządzać około 4.000 aparatów lotniczych różnych typów. Rosja w razie wojny będzie mogła rozporządzać 4.500

aeroplanami, Włochy 3750, Niemcy 3700, Francja 3100, Anglia 3000.

Groźba Rumuni

Do Rady Ligi Narodów wpłynęły trzy memorjały od organizacji żydowskich, w sprawie prześladowania żydów w Rumunii. Minister rumuński Miescu ostrzegł Ligę, że w razie debataowania nad memorjami, rząd rumuński wypowie traktat ochrony mniejszości narodowych, podpisany w 1914-ym. Wobec tego memorjały w sprawie prześladowania żydów w Rumunii, zostaną prawdopodobnie pogrzebane.

Ryby polskie dla kotów

Angielskie firmy weszły w układ z pewną wielką firmą polską w Gdyni, która ma dostarczać ryb w puszkach, na wyżywienie angielskich kotów. Wśród wielu dziwactw angielskich należy zanotować zamiłowanie wysparzy do kotów. Stare panny hodują nie jednego ale całe stada kotów.

Spisek na życie króla greckiego

Policia ateńska odkryła spisek na życie króla greckiego Jerzego, oraz prezesa Rady Ministrów M-taxasa. Duszą sprzysiężenia był Polychonavulos, który przed sześciu laty został zwołany z urzędu szefa policji, spowodował ukrycia spisku, na życie ówczesnego prezesa ministrów Wenizelosa. Zamach miał być dokonany dn. 9-go lutego, okazji ślubu następcy tronu.

Napad na folwark

W pobliżu Szegedy, na Węgrzech, sześciu zamaskowanych bandytów napadło na folwark, którego właściciel znajdował się obłożnie chory. Z rewolwerami w rękę, zbójcy zmusili żonę właściciela i jego 16-letnią córkę, by im zastawiły wspaniałą kolację, przy której wino odgrywało nieposłednią rolę. Nieproszeni goście zmusili przemocną obie pannie, by towarzyszyły im w uczcie. W końcu zaimprovizowali bal, tańcząc z przerażonymi kobietami, którym robili nieprzyjemne propozycje. Tymczasem matka właściciela, 65-letnia osoba, na którą złoczyńcy nie zwracali uwagi, wymknęła się niespostrzeżenie do stajni, osiodłała konia i galopem pomknęła do najbliższego posterunku żandarmów. Natychmiast został wysłany patrol, który z łatwością pojmał oszołomionych tunkami napastników. Córka właściciela leżała zemdlona na posadzce. Gdy zdarto złoczyńcom maski, poznano w nich sześciu chłopaków, mieszkających w sąsiedniej wsi. Badani zeznali, że uknuli dawno napad na folwark, wyko: ali go, korzystając z choroby właściciela. Oświadczyli również, że nie mieli złych zamiarów, jeno pragnęli zabawić się z obiema pannami.

Pierwsze przyjęcie królowej Faridy

Królowa Egiptu Farida wydała pierwsze przyjęcie, na którym były obecne żony przedstawicieli dyplomatycznych i członkowie rządu oraz administracji. W nocy odbyło się drugie przyjęcie, na którym byli obecni przedstawiciele dyplomatyczni i konsularni obcych państw oraz wiele osobistości cudzoziemskich.

Zamach na życie prezydenta Ekwadoru

Pociąg w którym podróżował generał Henriquez, prezydent Ekwadoru z Guayaquil do Quito wykołosił się, spowodował rożmyśne uszkodzenia toru. Kilkanaście osób odniosło rany. Generał Henriquez dał natychmiastowo wywiad prasie i odjechał drugim pociągiem.

Zwołanie Reichstagu

Stery dobrze poinformowane głoszą, że kanclerz Hitler zwoła Reichstag, na dzień 30 ub. m. Rząd ani potwierdza ani zaprzecza tej pogłosce. W czasie posiedzenia inauguracyjnego, Hitler ma wygłosić wielką mowę, w której ma omówić dokładnie wewnętrzne położenie Niemiec.

SANGUE SANGUE SANGUE SANGUE

SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jedynie lekarstwo w świecie z 8 środkami wzmacniającymi: fosfat, wapno, arszeniek i t.d.

Po 20 dniach użycia zauważa się:

1. Ogólny powrót sił i zwiększenie apetytu.
2. Całkowite zniżenie bólów głowy, bezsenności i nerwowości.
3. Ustąpienie depresji nerwej i wyczerpania u pici obojga

Nabranie na ciełe wagi 1-3 kilo.

SANGUENOL JEST WIELKIM WYNALAZKIEM NAUKOWYM — orzeczenie dra Manuela Soares de Castro.

Mieście zawsze pod ręką polskie proszki "KOGUTEK" (Migreno Nervosin) najlepszy środek przeciw bólowi.

SKŁAD MEBLI SALMON RICK

W powiększonym składzie wielki wybór mebli, sienników, materaców i maszyn do szycia używanych. Gdy przybywacie do Kurytyby, zaglądnijcie zawsze do nas a napewno znajdziecie znakomitą sposobność

Ceny bez konkurencji Wielki obrót, mały zysk

Plac Coronel Eneas, 21 (Obok kościoła św. Jakóba) KURYTYBA PARANA

SKAMIENIALI ŻOŁNIERZE RZYMSCY ZNALEZIENI PO 1,700 LATACH NA POSTERUNKU

Wyprawa archeologiczna francusko-amerykańska dokonała bardzo ciekawego odkrycia. Odkopując stare fortyfikacje nad rzeką Eufratem znaleziono w podkopie podziemnym, ciała piętnastu żołnierzy rzymskich, którzy zostali zaskoczeni i wymordowani przez oddział perski. Zwłoki skamieniałe zachowały się w doskonałym stanie. Żołnierze mieli na sobie siatki druciane, żelazne miecze i bronzowe tarce. U samego wejścia do podkopu leżał trup istnego olbrzyma. Przy jego zwłokach znajdował się olbrzymi miecz, a znalezione kołczan ważyły przeszło 4 kilo. Olbrzym leżał na wznak i miał podniesioną rękę, jakby jeszcze chciał przedłużyć walkę. Twarz wielkoluda przedstawiała tak straszliwą zaciętość i tak okropny wyraz, że przyprawiała obecnych o wstrząs przerażenia. W kieszeniach żołnierzy znaleziono rzymskie, srebrne monety, zpodobizną cesarza Waleriana. Zostali oni zabici 1.680 lat temu, w pierwszych wiekach wprowadzenia chrześcijaństwa.

Odwiedziny wojskowe

O zacieśnianiu się dobrych stosunków sąsiedzkich między Polską i Niemcami mieliśmy w ostatnich czasach częste wiadomości. Świeżo nadszedł telegram, iż na zaproszenie ze strony Polski, przybyła do Warszawy delegacja armii niemieckiej, a to celem bliższego zapoznania się z armią polską.

Delegację niemiecką prowadził generał piechoty Liebmann, który złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, po czym został przyjęty przez marszałka Śmigłego Rydzę, ministra Kasprzyckiego i kilku innych inspektorów armii.

W tamten poniedziałek minister spraw wojskowych Kasprzycki wydał na cześć gości obiad, podczas którego wymieniono toasty.

— Odwiedziny przedstawicieli niemieckich sił zbrojnych w Polsce — mówił gen. Kasprzycki — są nowym dowodem dobrych stosunków sąsiedzkich między obu naszymi państwami. Przyjęcie tym pragnę odwdziżyć się za gościnność, jakiej doznała

niedawno delegacja naszych wojsk w Niemczech. Podczas gościnny u nas będziecie panowie mieli sposobność zapoznać się z naszym wojskiem i stanem uzbrojenia i wyćwiczenia, który w Niemczech osiągnął tak wysokie stopień. Zapoznać się z wynikami naszej pracy wojskowej, która, stosownie do wiekowych tradycji naszego narodu, stoi wiernie na straży pokoju w Europie.

W odpowiedzi na ten toast, gen. Liebman podziękował w imieniu wodzów armii niemieckiej generalnego marszałka polnego Blomberga i generała Fritschę za zaproszenie delegacji wojska niemieckiego do Polski.

— Nasze zainteresowanie — ciągnął reprezentant niemiecki — dla możliwości wglądu w uzbrojenie Polski jest tym bardziej żywe, bo chodzi przecież o armię, która świeżo po powstaniu

Polski zmuszoną była w krwawej wojnie bronić niepodległości kraju i zdała świetnie próbę ogniową pod rozkazami wielkiego marszałka Józefa Piłsudskiego. Jest rzeczą zrozumiałą, że niemieckie siły wojenne poświęcają wiele naukowej uwagi przebiegowi wojny Polski z Rosją bolszewicką, bo zwycięski jej tok odbywał się na polach, gdzie i krew niemiecka przelała się obficie w latach wojny światowej. Jak wielkie zainteresowanie panuje w Rzeszy i armii niemieckiej dla postaci marszałka Piłsudskiego i jego wiekopomnych dzieł, świadczy wydanie pism Piłsudskiego w języku niemieckim a jeszcze więcej mówią zdania i uwagi najwyższych oficerów Rzeszy, poświęcone pismom polskiego bohatera narodowego. Wojskowa delegacja Niemiec wyraża szczególną wdzięczność za to, że będzie mogła w najbliższych dniach poznać się osobiście z szacownym narzędziem obrony, pozostawionym przez Piłsudskiego w spadku godnemu następcy, marszałkowi Śmigłemu Rydzowi.

Dr. A. Polan Kossobudzki
LEKARZ
Klinika Wewnętrzna i Chirurgia Ogólna, Choroby Kobiece i Wenerologiczne
Przyjmuje: w mieszkaniu przy ul. Visse, Rio Branco 1197 od 5 do 7.
Telefon — 2002.

NIEMIARSTWA SĄ SZCZĘŚLIWE
gdy biorą pigułki „MENA-GOL“ przy opóźnieniach, wstrzymaniach i bólach regularności, gdyż środek ów daje zdrowie i konserwuje je, zapewniając młodość i piękność kobiety. Jest to wielkie lekarstwo, używane przez tysiące kobiet. Do nabycia w każdej lepszej aptece i drogerii.

NIE ROB DOŚWIADCZENII!
JEŻELI POTRZEBUJESZ OCZYŚCIĆ KREW
UŻYJ **ELIXIR DE NOGUEIRA**
Farmaceuty chemika — JOÃO DA SILVA SILVEIRA
Pokonuje SYPHILIS we wszystkich periodach: WVRZUTY, RANY WOGÓLE, REUMATYZM, ECZEMY.
Zalecany i przez najlepszych lekarzy

Ma Boże Narodzenie i Nowy Rok
Poniżej ceny sprzedaje meble jedynie CASA DAVID. Ładne meble w polskim stylu. Postanowiliśmy zarządzić generalną wyprzedaż z 10 proc. i 20 proc. opustu. — Ujrzę, to znaczy uwierzyć! Przyjdźcie do CASA DAVID, zanim kupicie gdzie indziej.

Meble? — Tylko CASA DAVID
Uważajcie, skład ma 4 drzwi.
Mamy też maszyny do szycia.

CASA DAVID
Rua S. Francisco nr. 32? — Telefon 1-6-7-1

(PAT) Cz...
dnienia pols...
cznej pano...
podczas deb...
niem nin...
kryzys Ligi...
lionowej rze...
nicą, solucja...
emigracyjny

W zagadn...
mawiając za...
czasowych...
stosunków...
podkreślał...
prowadzi po...
waną jedyni...
racji stanu...
sze min. Be...
noszono oś...
że kraj n...
wszelkim bl...
w Lidze i n...
się instrum...
przeciw dru...

Duła wie...
Polaków po...
laża żywe...
mówieniach

W wielkim...
ków poza...
odcinki, na...
społeczeńst...
konaniem, z...
gólnych nar...
we wzmoczo...
własnych ce...
ujemnie na...
zamieszkują...
Chodzi tu o...
nię. Polacy...
trud i pionie...
tem ładu i p...
m. in. pose...
tyczy Pola...
oni najlepi...
wzajemnych...
łączących...
mówca są l...
telnego wsp...
wego wska...
lojalności k...
rodowej we...
zamieszkuje...
nie przez d...
możliwości...
szości. W d...
tak pojęty...
niczna moż...
za nią cala...

raz kobieta...
musiała w...
w ślad za n...
nie...
znajcie czyj...
opieku pow...
wzrosty m...
malenistw...

Mianem...
legawy“ w...
wzięciach...
rosyjskich...
nazwy...
ktoży szpi...
swich towa...
i donoszą...
o nich w...
wielozenni...

Polskie Orły nad Srebrną Rzeką

Od niewielu lat lotnictwo argentyńskie zerka coraz ciekawiej w stronę lotnictwa polskiego. Powód do tego daje cały szereg rekordów polskich, zwłaszcza w zakresie rajdów lotniczych, jak i zawodów balonowych, oraz przyloty do kilku lotników polskich, jak kpt. pilot Kulikowski, por. Dettloffa (który był tu również instruktorem w argentyńskim lotnictwie wojskowym przez dwa lata) i innych.

Najbardziej jednak przekonał Argentynę do lotnictwa polskiego brawurowy przelot przez Atlantyk, dokonany przez mjr. Skarżyńskiego, który zaimponował nie tylko tym niezapomnianym wyczynem, ale i sposobem wyładowania na lutejszym lotnisku.

Nie wszystkim może w Polsce wiadomo, jak to się odbyło. Otóż na powitanie Skarżyńskiego wyruszyła eskadra samolotów, która szybowała nad Srebrną Rzeką, krążąc i wypatrując skrzydlatego gościa na horyzoncie wodnym. Tymczasem Skarżyński poprostu „przedzielił się” przez „gęstwinę” samolotów i niezauważony przez argentyńskich kolegów, wylądował spokojnie na lotnisku.

Powitalna eskorta fruwała tymczasem w dalszym ciągu przeszło przez pół godziny, nim się nareszcie połąpała, że Skarżyński opuszcza już lotnisko, udając się w alicie Poselstwa R. P. do stolicy, witany entuzjastycznie przez niezliczone tłumy mieszkańców metropolii.

Zbyt mało wiedzą tu jeszcze o naszych lotnikach, lotnictwie, konstruktorach, mechanikach, aparatach itp. Lec już się zaczyna i w tym kierunku coś robić. Dziś por. pilot Dettloff posiada własny samolot i brawurowymi lotami nad t. zw. „Costanera” wywołuje dreszcz zgrozy u patrzących.

— El loco aviador polaco! — (zwariowany polski lotnik) — twierdzą argentyńscy sportowcy, z których podobno żaden i za żadne skarby nie odważyłby się fruwać na „maszynie” Dettloffa bez niego, a z nim tem bardziej.

Jest tu również niedawno przybyły z Polski mechanik startowy, p. Alojzy Kiser, z polskiej linii „Lot”, który w tym samym charakterze pracuje tu w argentyńskiej państwowej linii lotniczej „Aeroposta”, łączącej Buenos Aires z Ziemią Ognistą. Jest to szlak bardzo dla lotów niebezpieczny z powodu ustawicznych, gwałtownych i zmiennych wicherów.

Przedtem nasz rodak pełnił służbę na linii Buenos Aires—San i go de Chile, łączącej przez niebotyczne szczyty Kordylierów obie republiki. Jednakże zwiększenie liczby aparatów na linii południowej „Aeroposta” zmusiło linię do pozyskania i zatrudnienia fachowców i w tym wypadku padł wybór w pierwszym rzędzie na naszego rodaka.

Dowiedziawszy się na lotnisku cywilnym, że w „Aeroposta” pracuje Polak, pojechałem na lotnisko w Quilmes, by tam bezpośrednio „zasięgnąć języka”. Wpierw jednak musiałem porozumieć się i prosić o pozwolenie wejścia do bazy w szefostwie lotniska, którego dyrektorem p. Pragam, człowiekiem bardzo uprzejmym i sympatycznym, udzielił mi natychmiast, nie omieszkałszy przed tym wyrazić mnóstwa komplementów na temat walorów mego skrzydlatego rodaka.

Przed olbrzymim hangarem stał właśnie jeden z powietrznych potworów, „JU. 52”, który za godzinę miał ruszyć w stronę strasznej Ziemi Ognistej.

— Oto Pański rodak! — powiedział z sympatycznym uśmiechem p. Pragam.

Przedemną stał zakłopotany nieco młodzian o złoto-blond włosach, ubrany w „combination”, w którym odbywał szczegółowy przegląd i „hamowanie” motoru powietrznego okrętu, powierzono jego pieczy.

— Za chwilę kończę inspekcję, to pogadamy swobodnie — dodaje i zabiera się do swej czynności, przywołując mnie na migi, bym szedł za nim.

proszenia i wszedłem do wnętrza samolotu. Co za przepych! Co za wygod! Wyrażam swój zachwyt i podziw.

P. Kiser machnął lekceważąco ręką.

— To jest mucha w porównaniu z tem, co można zobaczyć w polskim „Locie” i w jego aparatach z większym przepychem i komfortem urządzonych. Dzięki temu opanowaliśmy coraz ciekawsze dalekie szlaki powietrzne i dziś łączymy np. Estonię via Warszawy z Atenami i Palestyną wzdłuż całej Europy.

Kierując się w stronę klubowego bufetu, rozprawiamy w najlepszym.

Dowiaduję się od p. Kisera, że mamy wielu wspólnych znajomych w polskim lotnictwie. Bardzo sympatycznie uderza rycerskość mego interlokutora, gdy z rozrównaniem niemal i z wdzięcznością wspomina wybitne fachowe, lecz i nienajmniej twarde, żelazne dłonie mistrzów i asów polskiego lotnictwa, które go w tym dziale „wyprowadziły na luz”.

Mówi o tak wybitnych znawcach i technikach, jak inż. Krzeszkowski, dyrektor techniczny „Locu”, inż. Litwinowicz, Sarnowski, Koch.

A jak na tle polskim wydaje się Panu tutajśa awiacja?

— No, widzi pan, różnice są ogromne. Tu się lotniczo rodzi i to sztucznie... zapładniane przez USA. Niemcy i Francję. Inna rzecz, że techniczne warunki lotów są tu bardzo ciężkie. Takie loty ponad Kordyliery lub do Ziemi Ognistej to nie fraszka.

Zaryczała na lotnisku syrena. Pasażerowie zajęli miejsca w olbrzymiej kabinie. Polki „orzeł” uściłnął mi dłoń, zapraszając do siebie na najbliższą niedzielę i zajął miejsce obok pilotów. Zarwały trzy potężne śmigła, „zawiadawca ruchu” dał sygnał do startu. Powietrzny potwór potoczył się po murawie lotniska i ciężko, zwolna poderwał się do lotu.

Zatoczył kilka olbrzymich kręgów nad lotniskiem, celem uzyskania potrzebnej wysokości i po kilku minutach popłynął w kierunku dalekiego, tajemniczego, niezbadanego jeszcze Poludnia, do Ziemi Ognistej.

Włodzimierz Taworski

Barcelona, po Madrycie największe miasto hiszpańskie, bardzo przemysłowe. Widok na port z pomnikiem ku czci Krzysztofa Kolumb, odkrywcy Ameryki.

Do kogo należy zegarek znaleziony w żołądku krowy?

W węgierskim miasteczku Kiskunhalas zdarzył się niezwyśly wypadek. W żołądku krowy ubitej w miejscowej rzeźni, znaleziono cenny złoty zegarek. Pracownik rzeźni, który znalazł zegarek, uważał, że ma prawo wziąć go sobie na własność. Niestety opowiedział o znalezieniu zegarka, i wiadomość o tym dotarła do rzeźnika, z którego polecenia krowa została w rzeźni zaszlachtowana. Rzeźnik zgłosił się do zarządu rzeźni i zażądał oddania mu zegarka na tej podstawie, że krowa, w której żołądku zegarek znaleziono, była jego bezsporną własnością. Wówczas zgłosił się trzeci pretendent do zegarka, a mianowicie handlarz bydła, który sprzedał krowę rzeźnikowi. Handlarz oświadczył, że jakkolwiek istotnie rzeźnik zapłacił mu za krowę, to jednak nie zapłacił za zegarek, a wobec tego zegarek nie stał się własnością rzeźnika i nadal jest własnością handlarza.

Na tym zabawny łańcuch się nie skończył. Przybyło jeszcze jedno ogniwo w postaci wieśniaka, który posiadał krowę przez kilka lat. — Wieśniak dowodził, że ponieważ zegarek jest w dubrym stanie, musiał nie długo znajdować się w żołądku krowy, a stąd wypływa, że krowa połknęła ten zegarek na pastwisku, albo w oborze ostatniego swego właściciela.

Sprawa zegarka, znalezione go w żołądku krowy, znalazła się wreszcie w sądzie.

Służąca w wieku lat 25 do 30, potrzebna do dobrej rodziny w mieście S. Paulo, za dobrym wynagrodzeniem, z opiecznieniem podróży koleją. Zgłosić się w Kurytybie na av. 7 de Setembro, nr. 2137

Ważne dla Ponta Grossy i okolic
KLINIKA LEKARSKA
DR. ANTONIO RUSSO
B. asystent Kliniki dra Pericles de Mello e Silva
Specjalność: choroby kobiece i choroby dróg oddechowych
Złoty, wrzody, wysypki, choroby skórne
Konsultorium i mieszkanie: Rua Santos Dumont, 64 (sobrado)
PONTA GROSSA
Przyjmuje od godz. 14 do 17 i pół.

Lourenço Opszyński
Zakład szewski w Castro
ul. Dr. Jorge Kaveler nr. 56
Gotowe obuwie wszystkich gatunków, naprawy, zlecenia z dalszych kolonii.
Robota gwarantowana
Ceny przystępne
Poleca się Szan. Rodakom

Po dwóch tygodniach wezwano mnie do badania. Okazano mi białą krew z 58 k. deku i 50 wlepień. Zastosowany do mnie punkt tego artykułu brzmi:

Pierwsze badanie

Udział w organacji lub współdziałanie z...

...kóre do pokójów sądzisz? Słedzycy. Po powrocie często znużem z ust jego odór wódki. Opowiadał mi, że wzywano go o celm porozumienia się do za-wiadomienia o jego losie pozostałej za granicą rodzinie itp. bajdy. Wtedy tym opowiadaniem wierzylem, żeś zaś, naurzony dręświadzeniem siedmioletniego pobytu w więzieniach sowieckich, rozumiem co oznaczał jego częste wydziczki „na kóre”. Zdawał tam sprawozdanie z romów i me-go zachowania się w celi. Zdeprawowany terrorem brnął dalej w swej robocie judaszowskiej, żywiąc nadzieję, że tym kosztem ocali sobie życie.

Cela nasza posiadała swąją historię. Opowiadano, że w niej trzebł dwa dni nozarastowania Sawinkow, w niej był więziony ks. Usas, wymieniony potem do Polski, oraz inne „zakomniczości”. Istotnie cela nasza, jak p. rkonalem się potem, była jedną z najlepszych, okno, jak nadmienilem, wychodziła na podwórze. Torz, mimo, że to było surowo zabronione, przwieniłem do farmacji okiennej możliwym oszerwem i wzięłem 6 węgla 6 w innych celach aparatu.

— 18 —

— 61 —

organizacja, działająca w kierunku pomocy między narodowej burżuazji.

Istotnie kiedyś w Wilnie należałem do stowarzyszeń wrogich nastrojonych w stosunku do sowie-tów, aczkolwiek politycznie nie angażowałem się nigdy. Mój wstęp użyczył ograbiłczal się tylko do pracy kulturalnej.

Na moje oświadczenie, że wszak to było już dawno, że przez ten czas zmienilem już orientację, że jestem zdecydowanym zwolennikiem iadu sowieckiego, odpowiedziano mi z ironicznym uśmieszem: — A czy starych grzechów okupić nie trzeba? — Lecz przecież przed wyjazdem otrzymałem wizę sowiecką! Więc zgadzaliście się na moje przybycie, więc tym samym stwierdziliście, że nie uważacie mnie za swego wroga!

Zamiast odpowiedzi otrzymałem znów ironiczny uśmiesz na ustach badającego mnie geplisty, i teraz zaczęło mi świtać w głowie: a więc to prowokacja! Więc udzieliłono mi wizy, potem w Mińsku zaproponowano mi przyjęcie obywatelstwa sowieckiego — wszystko w tym celu, by w rezultacie aresztować mnie...

można było tylko siedzieć na podłodze. Po paru dniach pobytu w owym karcerze, wziętem w wygląd, jak po przebyciu ciężkiej choroby.

Najczęściej do karceru trafiały kobiety. Nierz rzadko było dochodzące z korytarza ich historyczne kłótnie, gdy geplisci wleki je do ubikacji pod schodami.

Raz u pewnego powlecz no za jakiegoś przewornie opisywaną wyżej, uwięzioną z małymi dziećmi właścicielkę. Rozdenerwiony dusę krzyk rozlegał się na korytarzu, gdy odrywano matkę od dzieci. Długo było słychać szamotaninę, śnaź kobiety stawiała opór. W końcu udało się oprawcom ułokować nieszczęśliwą w karcerze. Krzyk jednak trwał dalej, jakiś mładowy, r. r. młody krzyk, jak, znajomy mi, gdzieś już przsze mnie słyszały.

Przyglądałem do drzwi i nasłuchiwałem, stając się ulowić wykrzykiwane słowa.

— 23 —

— 22 —

chym więźniu z Polocka i postanowił go wykazywać do swych celów. Za okazał e us usgi obiecano wolność. W przeciągu trzech miesięcy. Przeniesiono go do Mińska. Dawano mu lepszą rację więzienną, składającą się z kawała mięsa na obiad, trzydziestu papierosów dziennie, większej ilości cukru, niż otrzymywali inni wszyscy itp. Od czasu do czasu K. otrzymywał również pieniądze na zakupno wiktu dodatkowego. Nainw wierzyl święcie w obicam mu wolność, nadstawił bczanie ucha na nasze rozmowy, rewidował n. sze rzeczy, gdyśmy wychodzili na spacer, a on sam pozostał w celi, sygnalizując chorobę — i strasznie się dziwił, gdy minęły zapowiedziane trzy miesiące, minęło i znacznie więcej, a obieanej wolności nie urzał.

Wobec nas, oczywista, tłumaczył swoje nadzieję jakimis nowymi okolicznościami, które się wylizły w jego sprawie, a na których mocy GPU rzekomo ma go zwolnić przed terminem.

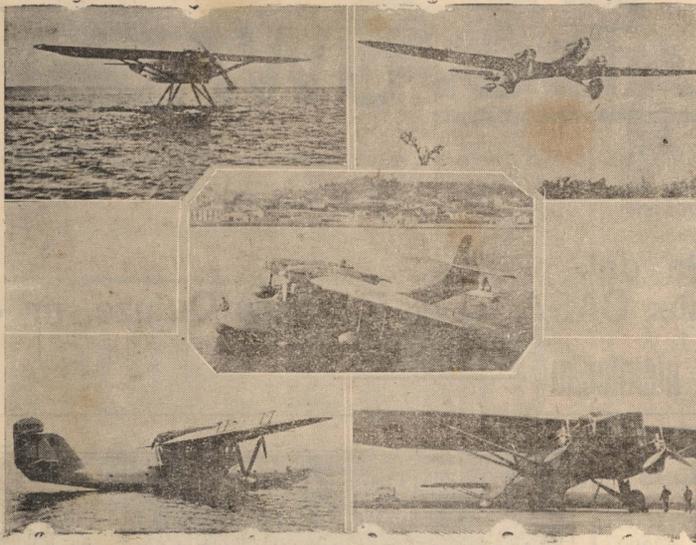
Breżak wierzył w swoje zwolnienie i w imię wolności uprawiał swój niemy proceder.

W naszych piwnicach był „karcer” dla więźniów nieposłusznych, łamiących ustalone przepisy, lub dla nie dających podczas badania wymaganych zeznań. Była to ubikacja pod schodami, wilgotna, ciemna, pozbawiona wszelkich sprzętów i o tak niskim pulapie, że stać tam było niemożliwością.

Przez cz...
Tu umilk...
Wreszcie ra...
Przyk...
wić, ale gd...
odrywa —
otwarci...
Wy Janie...
ście po ka...
chcieliście...
tych ludzi...
— że o nie...
narzekają...
sporem kaw...
Trzeba na...
że pokrzyki...

„S...
Jedyn...
w...
MLY...
Ca...
RUA M...
Lys...
B...
jest przy...
1. Jako no...
dezyneke...
2. Nie plam...
jest trujac...
3. Kosztuje...
50 gramów...
starczy na...
kację przy...
30...
Spróbuj...
O prospe...
zwróc się...
pod...
ROMAN...
Caixa...
KUR...
Sprzedaż...

Air France

Listy, oraz przesyłki pocztą lotniczą nadawane można w Kurytybie w kierunku Południa aż do Peru W PONIEDZIAŁKI do godz. 18 w Agencji Vidal i do godz. 20-cj na Pocztę Główną. W kierunku Północy, aż do Natalu, Afryki, Europy i Azji: W CZWARTKI do g. 18 w Agencji Vidal i do godz. 20-cj na Poczcie Głównej

Informacji udziela Stant Paran: THEOPHILLO G. VIDAL Rua B. do Rio Branco, 195-209, Tel. 538 Caixa post. 132, Kurytyba

Pogadanka Mateusza

— Pisze osadnik z pod Kurytyby —

(Dokończenie)

Przez czas tej mowy głos Mateusza brzmiał niezwykle siłą, a w końcu choćby słów nie rozumiał, czułem z nich gorzki i przykły.

Tu umilkł na chwilę Mateusz. Wreszcie rzekł:

— Przykro mi jest o tem mówić, ale gdy się strupa od rany odrywa — też boli. Trzeba raz otwarcie powiedzieć, co się myśli.

Wy Janie i Kazimierzu, mieliście po kawałku racji, że nie chcieliście pochopnie, nie znając tych ludzi bliżej, ani ich roboty — zle o nich sądzić. Ale i ci co narzekają, mają też — i to po sporym kawałku racji.

Trzeba nam jednak wiedzieć, że pokrzykiwanie a nawet wy-

rażanie pięścią niczym nie poprawi. Trzeba pojąć przyczynę, dłaćcie go ci, którzy powinni być przykładem dla wszystkich, wcale się do tego nie nadają.

Główną przyczyną tego jest to, że dzisiejsza cywilizacja została oparta na przesadnej wierze w wielkość i potęgę ludzkiego rozumu. Zapomnieliśmy o tem, że rozum jest tylko dosyć ograniczonym narzędziem, zresztą — również ograniczonej naszej świadomości. Nie zdajemy sobie z tego sprawy, że nasz rozum wyprowadza nas na manowce, gdzie otrzymujemy bolesne lekcje, a cywilizacja wywołuje różne paradoksy i stwarza dziwotłagi społeczne.

Wpływom cywilizacji podlegamy my wszyscy, ale najwięcej ci,

którzy są najbardziej kuci na kowadło cywilizacyjnym i ci którzy utonęli w zachwycie dla cywilizacji, a kuci są na tym kowadłem najbardziej tak zwani — wykształceni i kształtujący się.

Dlatego ważną jest rzeczą zrozumieć, jak to cywilizacja przeraża na swoim kowadle ludzi, jakie wartości daje, a jakie odbiera.

Pierwszym rysem charakteru, jaki urabia cywilizacja jest ta sama przesadna wiara w rozum, którą czasem nazywają wiarą w siebie, ale że właściwa wiara w siebie powinna skąd inąd sprzychodzić, więc nie jest niczym innym, tylko samoznieważnością.

Ma ona ten skutek, że obracając się zwykle w kółku spraw czysto materialnych, robi człowieka niezdolnym do pochycenia głębszej treści życia. Albo, mówiąc prostymi słowami: Zarozumiałca życie nie nie nauczy.

Drugi rys charakteru pochodzi stąd, że młodzież ucząc się, karmiona teorią, a ścianami szkolnymi od życia odgradzona przez lat kilkanaście, nie nabiera umiejętności uczenia się bezpośrednio z życia; kiedy zaś wreszcie, po dwudziestu kilku latach życia, zaczyna nawiązywać kontakt z życiem, jego strona praktyczna jest tak słaba, że się ześlizguje, nie zaciepiając się z nim, i ta strona praktyczna zostaje słabą na całe życie.

Te same przyczyny powodują, że młodzież, karmiona teorią, nie zaprawiając się wcześniej, praktycznie do trudniejszych warunków życia, staje się do zawodów niezależnych daleko mniej zdolną, a jeżeli takiego później nie spotka gotowa posiada, i zmuszony będzie pójść w trudniejsze warunki — staje się wykołajcem.

Z tego powodu, że tegoczesna cywilizacja nie dała odpowiednich warunków dla rozwoju sił wszechstronnie tak w wychowaniu, jak i później w pracy, robiąc z człowieka maszynkę, przeznaczoną do spełnienia jakiegoś zadania z góry zakreślonego i nastawionego — takie warunki wywołują

trzeci rys charakteru i to dosyć poważny społecznie. Oto wywołują występowanie z większą siłą różnych skłonności, tak że te skłonności przewyższają miarę sił woli, rozsądek i wstyd, no i — odtąd rządzą człowiekiem, który nie ma siły im się oprzeć.

Ale to nie wszystko. Nauka dotąd nie dała ludzkości jeszcze dostatecznych podstaw moralnych, dlatego też strona moralna schodzi zwykle na drugi plan, a czasami nawet jest uważana za zbędną.

Tu Mateusz spojrzął na zagrabek. Darujcie — rzeki — że zagrabekiem się swoim gadaniem w rzeczach może trochę trudnych do zrozumienia a może nudnych. Nadchodzi pora rozejścia się do domów, trzeba kończyć.

Żyjemy w czasach maszyn. Zauważono, że maszyna pracuje dokładniej, sprawniej i wytrwalej, niż człowiek. Więc cywilizacja postanowiła przerabiać ludzi na maszyny, przeznaczone do specjalnych zadań. I co powiecie, z kowadła cywilizacyjnego wychodzi nieraz dosyć udane ludzkie — maszynki...

Trzeba tylko te maszyny odpowiednio nastawić i przypilnować, a mogą całkiem pożyteczne, pracować dla społeczeństwa.

Ale — gdyby się udało cywilizacji wszystkich ludzi przerobić na maszyny — jak to niektórzy marzą — wtedy życie nie przedstawiałoby się zbyt idealnie...

Po większej części jednak z tego kowadła wychodzi... ni to ni owo — nieudana maszyna, a wykołajony człowiek.

Nie zawsze jednak jest tak — ludzie w całej pełni i dobrzy, uczynni, pracowici, szlachetni. Ale to nie jest zasługą tego kowadła. Takimi wyszli dlatego, że zostali obdarzeni przez Naturę takimi siłami, że te siły nie pozwoliły wykołajnić człowieczeństwa, a z wychowały i tak, co instynktownie wzięły 'no, co potrzebne było, ażeby się stały więcej użytecznymi.

Zachęliśmy tę gadaninę z drugiego końca, bo podobno droga do poprawy prowadzi przez poznanie własnych wad i błędów i przez pracę nad ich wykorzenie niem, co jest nawet sztuką życia. A jeszcze większą sztuką podobno jest umieć sądzić drugich z wyrozumiałością, a siebie — twardo, bezwzględnie.

Gdy szedłem do domu, tomatały mi po głowie urywane zdania i wyrazy Mateusza:

Na kowadło cywilizacji... hm... hm... — Człowiek — maszyna... Szczerze... Sądzić drugich z wyrozumiałością, a siebie bezwzględnie — to dziwnie!

Ale dobrze by zrobił Mateusz, żeby na drugi raz o czym innym mówił — bo ci Oświatowcy, obrośli by w słowie — jak गए w pierze, gdybyśmy tylko o nich myśleli, mówili i pisali. Niewartol

Napiszcie, Czytelnicy do Gazyty, czy ta gadanina Mateusza była bardzo nudna? Bo jeżeli jeszcze kiedy Mateusz będzie mówił, a w mojej łepetynie zechciałoby się do pomieścić, to napisalibyśmy do wydrukowania.

Afonso Pena w styczniu 1938 r. Józef Grablas.

POSTĘPY PRODUKCJI ROLNICZEJ W POLSCE

Z ogłoszonych przez tygodnik „Polska Gospodarka” danych wynika, że rolnictwo polskie w okresie 20 lat niepodległości poczyniło duże postępy na drodze wyrównania swej produkcji z rolnictwem światową. Przeciętnie zbiorów głównych zbóż wykazują w stosunku do przeciętnie z lat 1910 — 1914 wzrost o 7 proc. przy zwiększeniu się obszarów uprawnych o 4 proc. Odpowiednie liczbę wzrostu produkcji światowej wynoszą 9 i 11 proc., co świadczy o wzmagającej się w Polsce zdolności w dziale uprawy zbóż. Z zakresu hodowli zwierząt gospodarskich dane z r. 1936 wykazują w stosunku do roku 1913 wzrost ilości koni o 9 proc., bydła rogatego o 17 proc. i trzody chlewnej o 29 proc. podczas gdy stan pogłowia zwierząt w większych państwach europejskich w tym samym czasie wykazuje przeciętnie spadek ilości koni o 40 proc. oraz wzrost bydła rogatego o 24 proc. a trzody chlewnej o 8 proc. — W porównaniu więc ze światową produkcją zwierzęcą wydajność wierz w Polsce wykazała wzrost wzrost w dziale roslinnym.

BOLE ZĘBÓW —
usuwają natychmiast polskie proszki
"KOGUTEK" (MIGRENO - NERVOSIN)

DYPLOMOWANY
LEKARZ
DENTYSTA
Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystryki, starannie i po najniższych cenach.
Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18
Rua Emiliano Pernetta
Róg ul. Briga. Franco, 1985
Kurytyba — Paraná

W Wenceslau Braz
jest na sprzedaż szakier 8 i pół alakra, w odległości 1 kilometra od miasta (stacja kolejowa) z dwoma domami mieszkalnymi, kryty tyni dachówką. Kilka tysięcy drzewek kawy, która już rodzi, duży obszar abacaxi i innych drzew owocowych. Informacje w miejscow. — Bronislawa Petla, WENCESLAU BRAZ, Ramal Parana-pinema. Parana.

LEKARZE
Dr. Aleksander Dobrowolski
Klinika medyczno-chirurgiczna
Leczenie żyłaków, wrzodów, hemoroidów. Chirurgia ogólna. Syfilis, choroby weneryczne. Własne laboratorium do analizy.
KONSULTORJUM: Pracę Tiradentes, 322. Od 10 do 12 i od 3 do 6 godz.
MIESZKANIE: Rua 13 de Maio, 879; Telefon 1036.

Dr. Józef Czaki
Choroby kobiet i klinika ogólna
W piątek od 1 do 3. W soboty od 9 do 11 i od 1 do 3.
Apteka Stelfeld ul. Com. Araujo. W ZPOK ulica Vicente Machado. Willa Ema udziela porad dla niezamożnych kobiet i dzieci w piątki i soboty od 10 do 11,30
Dla członków Związku Polskiego i ich rodzin cena porady 5\$000

DR. DANTE ROMANÓ
Z praktyką w szpitalach berlińskich Internista Szpitala Ewangelickiego Santa Casa de Misericórdia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych i kobiece. Chorobie ultra-fioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgia pochwy rozrodczej jajników, przewodów, pęcherza, nerek, żółtaka, płuc, gruczołów, wątroby, i t. d.
Konsultorium: Pracę Tiradentes Nr. 554 (nad apteką Minerwa); Rezydencja: Pracę Senador Coréa, 4.

Dr. Carlos Heller
z praktyką w szpitalach w Hamburgu, Paryżu i Wiedniu. Sześć kliniki ginekologicznej i taktytu medycyny.
Klinika: Choroby pierśi, skóry, pęcherza, promienie ultrafioletowe.
Konsultorium: — Farmacja Avenida, av. João Pessoa, 68 — od 10,30 do 11,30 i 4 do 6. — Farmacja da Ordem Pracę da Ordem od 9 do 10.
Telefony: Konsultorium 875 Mieszkanie 424

DR. M. ISAACSON
Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim
Operacje i pomce przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżiaterma. Promienie ultra-fioletowe.
Konsultorium: Pracę Zacharias, 822 2-gie piętro. Tel. 1163. Rezydencja: Rua 7 de Setembro 3775 Tel. 2-8-9.

UZYWANY
oficjalnie w wojsku
ELIXIR „914”
Po kilku dniach życia tego lekarstwa zauważać można:
1.)—Krew czystą, wolną po wszelkich niedoczności i dobry stan zdrowia.
2.)—Zniknięcie pryszczów, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jęczmykowych etc.
3.)—Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy.
4.)—Zniknięcie objawów syfilisy i wszelkich niedomagań spowodowanych przez syfilis.
5.)—Zoiadka i niekiedy w donosnym stanie, bo „ELIXIR 914” nie atakuje żołądka i nie zwiiera jod... etc.
Jest jedynym lekarstwem skutecznie krew które posiada świadectwa szpitali od specjaistów oczu i chorób syfilis tycznych.
PODWÓJNE FLASZKI zawierają 2 razy więcej płynu „ELIXIR 914”, a kosztują o 20 proc. mniej, niż dwie zwykłe flaszki.

KURS NOCNY
BEZPŁATNY
DLA DOROSŁYCH
Gimnazjum „Novo Atheneu współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otwarte z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych, funkcjonujący w nocy. Zapisy codziennie w „NOVO ATHENEU”
r. Av. Irdabam, 278 — Telefon 378

YANTOL
czyści krew i wzmacnia organizm
Do nabycia we wszystkich lepszych aptekach i składach aptecznych

Dr. LUDWIK WOLSKI
ADWOKAT
Prowadzi sprawy cywilne, handlowe, spadkowe i kryminalne. Pośredniczy w zawieraniu spraw w Polsce
Rua Brigadeiro Franco, 1488.
KURYTYBA.

CAFE CURY
PALENIE I MIELENIE KAWY
Viuva Paiva Filhos
Telefon Nr. 1179 — Adres dla telegramów: „TYBA”
Rua Commendador Araujo Numer, 107
Curityba Paraná

DENTYŚCI
Dyplomowany Lekarz Dentysta
J. Furmaniak
SCHMITDINGEROWA
Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie zębów, uprawianie sztucznych zębów, szcęk i t. d.
Rua Paula Gomes, 218
Przyjmuje od godz. 8—12 i od 1—5 popoł.

Dyplomowany dentysta
J. Campelli Filho
KONSULTORJUM:
Rua Emiliano Pernetta, 97
(naprzeciwko Szkoły Normalnej)
PORADY od 9—11 i od 1—6

Marja Kryńska
Dyplomowany Lekarz-dentysta
przyjmuje od 1 do 6 pop.
Ul. Ebano Pereira nr. 356
Telefon 1-2-8-8

„A BRANDINA”
Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pastylek gumowych, pomaderek i t. d.
Cukierki malinowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, czekoladowe i gumowe. Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Upraszam się Szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki
„A BRANDINA”
Specjalność fabryki:
Jaja cukrowe!
BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado, 300—304
Curityba - Telefon, 1423 - 304

„CRUZEIRO”
„SURPRESA”
Jedynie maki które powinny być używane przez wszystkich, którzy dbają o swe zdrowie
MLYN W JOINVILLE (Caixa postal, 110)
AGENCI W KURYTYBIE:
LATTES & Cia
Caixa postal, 325 Telefon 7-2-2
RUA MARECHAL DEODORO, 23—CURITYBA

Lysoform Bruto

jest przyjacielem domu

1. Jako nowoczesny środek dezynfekcyjny.
2. Nie plam, nie zra ani nie jest trujący.
3. Kosztuje najtaniej.

50 gramów w litrze wody wystarczy na zupełną dezynfekcję przy koszcie zaledwie 300 rejsów

Spróbuj dziś jeszcze

O prospekty i informacje zwróć się do Reprezentanta pod adresem:

ROMANO MATTIOLI
Caixa Postal, 354
KURYTYBA

Sprzedaż we wszystkich aptekach

LUDU POLSKI! Casa ABC. UWAGA!

Chcesz dobrze się ubrać i wydać mało grosza? — Przyjdźcie DZIŚ JESZCZE do CASA A. B. C. na ulicy 15 de Novembro nr. 4 w Kurytybie i skorzystajcie z naszych tanich cen! Ubrania wełniane od 43\$000. Kapelusze od 12\$000. Spodnie od 9\$000. Płaszczki od 65\$000. Materiał na ubrania, czysta wełna od 18 mlr. metr. Tysiąc in-nych artykułów — za połowę ceny rzeczywistej

Nie omieszkajcie sposobności, bo **likwidacja końcowa** potrwa niewiele dni.
Nie omylcie się: **CASA A. B. C., ulica Quinze, nr 4.**

Mówimy po polsku, po rusku i po niemiecku

Barcelona w ogniu bomb

Stolica Katalonii Barcelona, jeden z głównych ośrodków o-
poru Hiszpanii rządowej prze-
ciw powstańcom (patrz obrazek
na str. 6), przeżyła w ciągu je-
dnego dnia dwa straszliwe ataki
powietrzne, gdy samoloty naro-
dowców nadleciały z Palma de
Maiorca i obrzuciły miasto ciężki-
mi bombami.
W czasie całej dotychczasowej
wojny domowej nie było jeszcze
tak silnego ataku powietrznego,

jak ów barceloński. 350 osób
zostało zabitych, a co najmniej 700
jest rannych. Kilkanaście domów,
wśród nich wielkie kamienice, ru-
nęło w gruzy, grzebiąc nieszczę-
sne ofiary. Jedna z bomb padła
na kościół.
Narody europejskie patrzą z
zaniepokojeniem na wzrost za-
ciekłości, jaka się daje ostatnio
zaobserwować u obu stron hi-
szpańskich.

Z Polski

WIADOMOŚCI P. A. T.

Z ŻYCIA POLITYCZNEGO

Na stanowisku szefa Obozu
Zjednoczenia Narodowego zaszła
zmiana: ustąpił ptk. Adam Koc,
a jego miejsce zajął generał
Skwarczyński, mający za sobą
długą listę wybitnych zasług le-
gionowych.

Prezydent Rzplitej przyjął na
posłuchaniu delegację Klubu De-
mokratycznego, skupiającego tak
zwaną „lewicę legionową”. Człon-
kowie delegacji, były ambasador
polski w Waszyngtonie Tytus
Filipowicz i senator gen. Kwaś-
niewski wypowiedzieli się za jak-
najszybszą zmianą sposobu wy-
borów do Sejmu i Senatu a je-
dnocześnie potępił nurtujące w
kraju prądy totalistyczne, zagra-
żające polskiej demokracji.

NOWA POLSKA ŁÓDŹ PODWODNA „ORZEŁ”

Wzrastające coraz bardziej
obronne siły morskie polskiego
wybrzeża uzyskały nową wartos-
ciową jednostkę w postaci do-
skonał: wyposażonej łodzi pod-
wodnej „Orzeł”. 15 Stycznia r.
b. spłynęła ona na wodę opu-
ściwszy doki holenderskiej stocz-
ni w Vlissingen, by wzmożnić do-
4-ch jednostek polski dywizjon
łodzi podwodnych, reprezentowa-
ny dotąd przez łodzie „Zbik”,
„Ryś”, i „Wilc”.

„Orzeł” stalowy, w kształcie
cygara, długości 85 m., szeroko-
ści 7 m. ma w środku pokła-
du wysoką nadbudówkę, miesz-
czącą kiosz z peryskopami i po-
mości nawigacyjną, a z przodu
wieżyczkę artyleryjską, w dziobie
dwa otwory do wyrzucania torpe-
d. Potężne baterie akumulatorów
i silne motory Diesla pozwo-
lą rozwijać dużą szybkość tak
pod wodą jak i na powierzchni,
a duża wyporność okrętu 1500
ton, niezależnie go od wzbur-
zonego stanu morza. Wyrzutnie
torpedowe najnowszej konstrukcji
czynią z „Orła” groźnego prze-
ciwnika nawet i dla pancerników,
artyleria zaś na postładzie po-
zwala mu prowadzić walkę za-
równo z okrętami nadwodnymi
jak i samolotami. Tak wyposażony
„Orzeł” będzie groźnym prze-
ciwnikiem w przyszłej wojnie i
stanowiącym niełatwą do prze-
łamania przeszkodę dla atakują-
cego polskie wybrzeża.

OBROTY TOWAROWE PORTU GDYŃSKIEGO

Dokonane obliczenia przez
Urząd Morski w Gdyni wykazują,
że ogólne obroty towarowe za
rok ubiegły wyniosły rekordową
cyfrę 9.147.271 ton. Z sumy tej
przypada na obroty zamorskie
9.006.176, reszta zaś na obroty
przybrzeżne i drogą wodną z wne-
trzem kraju. W obrotach zamor-
skich przywóz wynosił 1.718.004
ton, a wywóz 7.288.172 ton. W
porównaniu do roku 1936 obro-
ty wzrosły o 16,1 proc. Warto
przytym podkreślić, że tak wiel-
kiej liczby obrotów towarowych,
jaką uzyskała Gdynia w r. 1937
nie osiągnął żaden port bałtycki.

MROZY W POLSCE

Nad Polską przeszła w ostat-
nich dniach fala burz śnieżnych
i silnego mrozu, przypominająca
pamiętną ostrą zimę 1929 r. W
niektórych miejscowościach tem-
peratura dochodziła do 30 stopni
poniżej zera, a na Wileńszczyź-
nie odnotowano nawet 32 stop-
nie. W Warszawie min. tempera-
tura wynosiła 22 st. Lód ściał
rzeki w całym kraju, pokrywając
również grubą warstwą i Wis-
łę, która stanęła w górnym bie-
gu i znacznej części środkowego
aż do okolic Warszawy. Stosun-
kowo najcieplej było na wybrze-
żu morskim, gdzie temperatura
wahała się około 10 st., poniżej
zera. Zatokę Pucką pokrył lód
aż do cypla mierzi helskiej Niskiej
temperaturze towarzyszyły w całej
Polsce obfite opady śnieżne, któ-
re w dużym stopniu utrudniały
komunikację, zwłaszcza w okoli-
cach podgórskich. Obecnie pro-
gnoza złaгодniała. Według prog-
noz meteorologicznych polepsze-
nie się pogody zapowiada się ra-
dziej niż dotychczas.

WIERZYŃSKI CZŁO- NKIEM PALA

Polska Akademia Literatury
wybrała na miejsce opróżnione
przez zgon Bolesława Leśmiana
znanego poetę Kazimierza Wie-
rzyńskiego. Nazwisko tego poety
znane jest nie tylko w polskich
kołach czytelniczych ale obiegło
cały świat. Tom jego wierszy
pt. „Laur Olimpijski”, opiewający
tężyznę fizyczną, został w 1928 r.
nagrodzony złotym medalem
olimpijskim w Amsterdamie. W
1936 r. Wierzyński otrzymał pań-
stwową nagrodę literacką za tom

TARYFA OGŁOSZEŃ

Za 1 centymetr 1-lamowy wewnątrz numeru 1\$000
Na ostatniej stronie 2\$000
Na 1-szej stronie 4\$000
Ogłoszenia towarzystw i rekrologi 50 proc. taniej

Należności za ogłoszenia opłaca się z góry

Zima w Polsce ma swój czar i urok — kwitną sporty zimowe,
jak jazda na saneczkach, nartach i łyżwach. Na obrazku cztery
człowiekowie zawodniczkii łyżwiarskie w Polsce (od lewej): Czorzówna,
Zrajówna, Preisówna i Scheibertówna

poezji p. t. „Wolność tragiczna”.
Nowy akademik, liczący 43 lata,
debiutował przed 18 laty pier-
wszym zbiorkiem wierszy „Wio-
sna i Wino”.

ZBIÓRKA NA SZKOŁY ZAGRANICZNE

Na terenie całej Polski rozpo-
czął się od dn. 16 stycznia mie-
siąc zbiórki na Fundusz Szkol-
nictwa Polskiego zagranicą. W
ramach zbiórki towarzystwo przy-
jaciół Polonii zagranicznej orga-
nizuje szereg imprez, odczytów
i akademii, poświęconych 8 mil-
jonowej rzeszy Polaków zagra-
nicą, szercząc i pogłębiając wśród
społeczeństwa polskiego poczucie
jedności narodowej z rozsia-
nymi po świecie rodakami. Do-
tychczasowa działalność Fundu-
szu, który niesie pomoc mate-
rialną placówkom oświatowym
zagranicą, zwłaszcza wśród mniej
zamożnego wychodźstwa, poszczy-
ca się może okazaćmi wyniki-
mi w postaci przeszło 3 milionów
złotych, zebranych na polskie
szkoły zagranicą.

NOWA ALEJA MAR- SZĄŁKA PIŁSUD- SKIEGO W PARYŻU

Niedawno donosiliśmy o pow-
staniu nowej Alei im. Marszałka
Piłsudskiego w Rzymie. Obecnie
Rada miejska Paryża uchwaliła
na plenarnym posiedzeniu naz-
wać jedną z ulic również Jego
imieniem. Przebieg posiedzenia i

debatą, jaka wywołała się nad
wnioskiem w tej materii radnego
Brandona, stały się okazją do
podniosłej manifestacji na rzecz
Polski, przyjaźni polsko-francu-
skiej oraz złożenia hołdu Pamię-
ci Wielkiego Marszałka.

POCISK ROZERWAŁ CHŁOPCA

Teodor Włodzyc pasąc krowy
w okolicy wsi Twardówka pow.
pińskiego znalazł na skrajku lasu
ogromny pocisk z czasów wojny
światowej. Nie mogąc sam go
udźwignąć, poprosił kolegę pa-
stuszką Jana Stecziaka, ażeby
mu pomógł przenieść go do do-
mu. Pocisk okazał się za ciężki
jak na siły chłopców. Słyszac
jednak, że Żydzi z pobliskiego
miasta — skupując miedź, posta-
nowili rozebrać pocisk na miej-
scu i częściami przenieść do do-
mu. Podczas kucia weń pocis-
k wybuchnął, odrywając obie ręce

Polskie proszki "KOGUTEK"
(MIGRENO-NERVOSIN) stanowią
najpewniejszy środek kojący wszelkie
bole.

i prawą nogę Teodorowi Włod- zycowi.

Kolega Włodzycza w tym mo-
mencie będąc przypadkowo o-
kilk metrów, dalej wyszedł z
katastrofy wprost cało. Stan ma-
łego Włodzycza jest beznadziej-
ny.

RUCH PASAŻERKI W PORTIE GDYŃSKIM W W R. 1937

Ubiegły rok zaznaczył się zna-
cznym wzrostem ruchu pasażer-
skiego w porcie gdyńskim. Ruch
ten wyraził się liczbą 45.267 osób,
z czego przyjechało 13.180, a
wyjechało 32.087.

W porównaniu do 1936 r. mors-
ki ruch pasażerów wzrósł w ub.
roku o około 10 proc. Największy
ruch pasażerów zanotowano mię-
dzy Gdynią a St. Zjedn., wynosił
bowiem 10.616 osób. Dość zna-
czne nasilenie wykazał ruch z
Argentyną, bo 4.911 osób — i
Brazylią 3.671 osób. Należy za-
znaczyć, że do wzrostu ruchu pa-
sażerskiego przyczyniły się w ub.
roku w dużej mierze wycieczki
turystyczne.

WZROST LUDNOŚCI W GDYNI

Obliczenia w końcu r. 1937
wykazały, że liczba ludności w
Gdyni przekroczyła 114 tysięcy
mieszkańców. W końcu r. 1936
Gdynia liczyła 102 tys. mieszkań-
ców, a więc w ciągu roku ludność
zwiększyła się o 12.000 nowych
obywateli.

OBROT HANDLU ZA- GRANICZNEGO POLSKI W R. 1937

Handel zagraniczny Polski za
ubiegły rok wykazał znaczny
wzrost obrotów, w porównaniu z
r. 1936. Ogółem przywieziono to-
warów wartości 1 miliard 254
miliony 340 tys. zł., wywieziono
zaś towaru za 1 miliard 192 mil-
iony 580 tys. zł. Wartość przy-
wozu w porównaniu z r. 1936
wzrosła z górą o 254 miliony, a
wywóz wzrósł o około 170 milio-
nów zł. Ponieważ import w r. ub.
wzrósł w większym stopniu niż
eksport, wystąpiło saldo ujemne
w bilansie handlu zagranicznego
Polski, wynoszące około 62 mil-
iony zł. Należy podkreślić jednak,
że wzrost importu zaznaczył się
tylko w dziedzinie artykułów in-
westycyjnych, nie zaś konsum-
pcyjnych, co jest ze wszechmiar
objawem bardzo dodatnim.

Ze szkół w Kurytybie

Kolegium im. Sienkiewicza ja-
kćtoż Szkoła Ludowa postanowi-
ły wstrzymać się chwilowo z
otwarcie kursów po wakacjach,
nie będąc w stanie spełnić
wszystkich wymagań, nałożonych
przez nowe przepisy szkolne.
Szkoly te zwróciły się do nas z
prośbą, abyśmy o tem zawiado-
mili rodziców działwy, które ko-
rzystały z nauki w obu zakła-
dach; osobno powiadomily one
o tym kroku odnośne władze
stanowe.

We wtorek dn. 1 lutego udała
się do pałacu rządowego dele-
gacja, złożona z panów: Józefa Pie-
karskiego, dr. Ludwika Wolskie-
go, Jana Kęsikowskiego, E. Józef-
fa Papugnée i Józefa Bieszczada,
aby przedłożyć panu Interwento-
rowi stan, w jakim się znalazły
szkoly prywatne tak w miastach,
jak po koloniach. Gospodarz
stanu pan Manoel Ribas przyjął
życzliwie delegację, która złożyła
mu memoriał.

Drugi zjazd regionalny Po- laków w Santa Catarynie

W dniach 19 i 20 lutego 1938
odbędzie się zjazd polaków Santa
Cataryny w lokalu T-wa im.
„Bartosza Głowackiego” w Ma-
rze.

Wszystkie towarzystwa szkolne
i organizacje polskie powinny
wysłać swoich delegatów.

Towarzystwa, które otrzymały
deklaracje Regionalnego Zw. Po-
laków w Santa Catarynie, a do-
tychczas jeszcze ich nie przysła-
ły, to niech je teraz wypełnią i
panowie delegaci niech z sobą
przywiozą.

Na zjeździe będziemy rozpa-
trywać sprawy ważne, więc musi-
my być wszyscy.

Zarząd Regionalnego Zw. Pol.
w S. Catarynie

Zamach przed kościołem

Ostatniej soboty plac kościelny
w Guarapuawie stał się widnio-
wą krwawej sceny. Sędzia pokoju
Olegario Kuster dał sześć
strzałów rewolwerowych do wy-
chodzących z nabożeństwa Da-
wida Moskalewskiego, byłego
przywódcy integralistycznego, kła-
dąc go trupem na miejscu. Za-
obójstwo było wynikiem nienawi-
ści, wyrosłej z nieporozumień
natury prywatnej. Wypadek ten
wywołał w całym mieście przy-
gnębiające wrażenie.

WAŻNE!
WYŻSZA SZKOŁA HANDLOWA
prof. Eliasza Metynowskiego
z prawami rządowymi
Po roku nuki wydsje świadectwo z przedmiotów, wymaganych
przez władze szkolne. Uprawnia ono do objęcia posady profesora
prowizorycznego i jest ważne na całą Brazylię
Przygotowuje buchalterów z prawami rządowymi i wydaje dyplomy,
ważne na cały kraj
Nauka przygotowawcza do egzaminów wstępnych, a uczniów od
12 lat, rozpoczęła się dnia 15 stycznia. Nauka w oddziale buchalte-
rii rozpoczyna się dnia 15 lutego
Wszelkich informacji udziela się w biurze zakładu: Rua Co-
mendador Araujo, 276 — Telefon 1-1-5-3 — KURYTYBA

CHIROMANTKA
Przybyła do Kurytyby Madame Maria, znana okulty-
stka, profesorka chiromancji, wraz z rodziną. Mieszka przy
ul. Carlos de Carvalho nr. 466.
Ma za sobą długie lata praktyki w tym przedmiocie.
Chcecie poznać Waszą przyszłość? Wasz los? Od-
wiedziecie znaną chiromantkę, a ona wam wyczyta przeszłość,
dzisiaj i przyszłość. Wyczyta wam także z wielką jasnością
najważniejsze zdarzenia z waszego życia.
Porada 3\$000.
Jesteście bez szczęścia w rodzinie albo handlu? Chce-
cie, aby wykrył jakąś rzecz, która was martwi?
Chiromantka przyjmuje codziennie w swym mieszka-
niu familijnym od godz. 8-mej rano do 8-mej wieczór, przy
ul. Carlos de Carvalho nr. 466.

LOTERIA
STANU PARANA
Największa liczba wy-
granych przy najmniej-
szej liczbie biletów
W lutym
Nader interesujące ciągnięcia
Ciągnięcie co tydzień
Kup jeszcze dzisiaj swój
bilet
Bilet na 50 kontów 20\$
Bilet na 100 kontów 30\$

SUL AMERICA CAPITALIZAÇÃO
NAJWIĘKSZA KOMPANIA KAPITALIZACYJNA W AMERYCE PŁD.
AMORTYZACJE W STYCZNIU
Dnia 31 grudnia o godz. 15-tej odbyło się w Rio de Janeiro cią-
gnięcie amortyzacyjne tytułów za ten miesiąc, a w losowaniu biorą ud-
ział wszystkie tytuły.
ODNOWIENIE TYTUŁÓW ZALEGAJĄCYCH
może być uskutecznione do tegoż dnia (pon) do godz. 13 w biurze
Komp. w Kurytybie, ul. B. do Rio Branco, 39, gdzie można uiszczać wpłaty
Prospekty, informacje i nabywanie tytułów w naszym biurze przy
ul. B. do Rio Branco nr. 39.